

Porezno opterećenje dobiti u Republici Hrvatskoj i usporedba s odabranim zemljama Europske Unije

Relotić, Matej

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:148:051644>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-23**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

Integrirani sveučilišni studij Poslovne ekonomije, Računovodstvo i revizija

**POREZNO OPTEREĆENJE DOBITI U REPUBLICI HRVATSKOJ I
USPOREDBA S ODABRANIM ZEMLJAMA EUROPSKE UNIJE**

Diplomski rad

Matej Relotić

Zagreb, rujan, 2020. godina

Sveučilište u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu

Ekonomski fakultet

**TAX BURDEN ON PROFITS IN THE REPUBLIC OF CROATIA AND
COMPARASION WITH SELECTED EUROPEAN UNION COUNTRIES**

Diplomski rad

Matej Relotić, 0067525229

Mentor: prof. dr. sc. Ivana Dražić Lutilsky

Zagreb, rujan, 2020. godina

Sadržaj

SAŽETAK.....	1
1. UVOD.....	2
1.1. Predmet i ciljevi istraživanja	2
1.2. Metode prikupljanja podataka	2
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	3
2. TEMELJNE ODREDNICE POREZA NA DOBIT	4
2.1. Razvoj i perspektive poreza na dobit.....	4
2.2. Ciljevi i učinci oporezivanja.....	5
2.3. Opće karakteristike poreza na dobit	6
2.4. Obveze plaćanja predujma poreza na dobit.....	17
3. PREGLED SISTEMA I KARAKTERISTIKA POREZA NA DOBIT TE POREZNOG OPTEREĆENJA U REPUBLICI HRVATSKOJ	21
3.2. Postupak utvrđivanja računovodstvene dobiti/gubitka	23
3.3. Metodologija sastavljanja prijave poreza na dobit	29
3.4. Pojednostavljeni primjeri izračuna poreza na dobit.....	38
3.5. Utjecaj ostvarene dobiti/gubitka i porezne obveze na financijske izvještaje	42
3.6. Dvostruko oporezivanje.....	45
4. KOMPARATIVNA ANALIZA POREZNOG OPTEREĆENJA DOBITI U REPUBLICI HRVATSKOJ S ODABRANIM ZEMLJAMA EUROPSKE UNIJE	46
4.2. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Hrvatskoj	48
4.2.1. Izračun u Hrvatskoj.....	52
4.1. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Švedskoj.....	53
4.1.1. Primjer u Švedskoj.....	59
4.2. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Sloveniji	60
4.2.1. Primjer u Sloveniji.....	67

4.3. Usporedba Hrvatske, Švedske i Slovenije	68
5. ZAKLJUČAK	71
6. POPIS LITERATURE	72
Popis slika	78
Popis tablica	78
Prilozi	79
Životopis:	79

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je _____

(vrsta rada)

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, _____

(potpis)

SAŽETAK

Porezi su prinudna, nepovratna, isključivo novčana davanja bez izravne protučinidbe. Porezi su pod konstantom metom rasprava iz razloga svoje lake promjenjivosti te se konstanto nameće potreba njihovog daljnjeg istraživanja i učinaka koje imaju. Predmet istraživanja ovoga rada je porez na dobit s obzirom da je značajni i sastavni dio poreznih sustava svih suvremenih država.

U radu se razmatraju temeljne odrednice poreza na dobit te se analizira pregled sistema i karakteristika poreza na dobit i poreznog opterećenja u Republici Hrvatskoj. Glavni cilj istraživanja je istražiti porezni sustav Republike Hrvatske, konkretno poreza na dobit te ga usporediti sa poreznim sustavom zemalja Europske Unije. Na kraju rada, koji se temelji na primarnim podacima za čiju su se izradu koristili sekundarni podaci nastoji se utvrditi koja je od odabranih zemalja najpogodnija za osnivanje poduzeća, na čiju dobit u velikom djelu utječe upravo stopa poreza na dobit.

Ključne riječi: porez, porez na dobit, porezna stopa, Hrvatska, zakon

SUMMARY

Taxes are forced, non-refundable, exclusively monetary benefits without direct counteraction. Taxes are a constant target of debate due to their easy variability, and there is a constant need for their further research and the effects they have. The subject of research in this paper is income tax, given that it is a significant and integral part of the tax systems of all modern countries.

The paper discusses the basic determinants of corporate income tax and analyzes an overview of the system and characteristics of corporate income tax and the tax burden in the Republic of Croatia. The main goal of the research is to investigate the tax system of the Republic of Croatia, specifically the profit tax, and to compare it with the tax system of the European Union countries. At the end of the paper, which is based on primary data for which secondary data were used, an attempt is made to determine which of the selected countries is the most suitable for setting up a company, whose profit is largely influenced by the income tax rate.

1. UVOD

1.1. Predmet i ciljevi istraživanja

Porezi su prinudna, nepovratna, isključivo novčana davanja bez izravne protučinidbe. To su izvedeni prihodi koje država naplaćuje temeljem svog financijskog suvereniteta te ih troši prema svom nahođenju. Porezi su pod konstantom metom rasprava iz razloga svoje lake promjenjivosti te se konstanto nameće potreba njihovog daljnjeg istraživanja i učinaka koje imaju.

Prvi cilj rada je kroz sekundarno prikupljene podatke teorijski opisati temeljne odrednice poreza na dobit; njegove ciljeve, karakteristike, razvoj te obveze plaćanja predujma poreza na dobit. Uz tu nit vodilju, objasniti će se i učinci oporezivanja porezom na dobit, postupak utvrđivanja obveze poreza na dobit, obveznici, porezno razdoblje te naravno porezne stope. Drugi cilj rada je provedba analize poreza na dobiti u Hrvatskoj, Sloveniji i Švedskoj. Prikupljeni podaci poslužiti će kao treći cilj rada kako bi se provela komparacija s poreznim sustavom odabranih zemalja Europske unije. Posljednji cilj koji je ujedno i svrha ovog rada je da rezultati istraživanja dopune postojeća saznanja povezana sa temom rada, te bolje poznavanje i uvažavanje poreznog opterećenja u Republici Hrvatskoj i odabranim zemljama Europske Unije.

1.2. Metode prikupljanja podataka

Sekundarni podaci prvi su i osnovni korak svakog istraživanja, te su isti korišteni pri pisanju rada od drugog do trećeg poglavlja. Primarno su služili za definiranje potrebnog teorijskog okvira kao i za proučavanje pregovaračkih stilova poslovnih ljudi iz različitih dijelova svijeta. U sklopu sekundarnog istraživanja proučene su dostupne publikacije relevantnih akademskih i profesionalnih poznavatelja istraživanog područja. Uz knjige i znanstvene časopise u fizičkom obliku, kao izvor podataka korištene su i elektroničke baze kao što su Hrčak i Emerald, te raznovrsne internetske stranice na kojima se objavljuje specijalizirani sadržaj iz ovog područja.

Uz sekundarno istraživanje, provedeno je i vlastito empirijsko odnosno primarno istraživanje. Ono je provedeno na temelju sekundarnih podataka koji su poslužili za provedbu komparativne analize poreza na dobiti u Hrvatskoj, Sloveniji i Švedskoj.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Diplomski rad se sastoji od 5 osnovnih poglavlja koji su upotpunjeni popisom literature, slika, shema i sažetkom.

Uvodno, prvo poglavlje kratko opisuje predmet i cilj rada, sadržaj i strukturu rada te metodu prikupljanja podataka.

Drugo poglavlje opisuje temeljne odrednice poreza na dobit. Opisan je razvoj i perspektiva poreza na dobit, ciljevi i učinci oporezivanja kao i opće karakteristike poreza na dobit. Dodatno opisan je način plaćanja predujma poreza na dobit.

Treće poglavlje sadrži pregled sistema i karakteristika poreza na dobit te poreznog opterećenja u Republici Hrvatskoj. Obrađen je postupak utvrđivanja računovodstvene dobiti/gubitka, metodologija sastavljanja prijave na dobit, dani su primjeri pojednostavljenog primjera izračuna poreza na dobit, utjecaj ostvarene dobiti/gubitka i porezne obveze na financijske izvještaje, te kao posljednji dio toga poglavlja kratak opis dvostrukog oporezivanja.

Četvrto poglavlje opisuje primarno istraživanje tj. komparativnu analizu poreznog opterećenja dobiti u Republici Hrvatskoj s odabranim zemljama Europske Unije. Unutar samog poglavlja biti će opisana analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Hrvatskoj, Švedskoj i Sloveniji, te usporedba triju zemalja.

U posljednjem, petom poglavlju, sadržano je zaključno razmatranje u kojem se sažimaju glavni elementi diplomskog istraživanja.

2. TEMELJNE ODREDNICE POREZA NA DOBIT

2.1. Razvoj i perspektive poreza na dobit

Porez na dobit je značajni i sastavni dio poreznih sustava svih suvremenih država. Prvi put je službeno uveden u porezni sustav 1909. godine u SAD-u, nakon toga slijedi početak njegove primjene u europskim državama a ovaj porezni oblik je u najvećem broju država uveden u porezne sustave nakon 2. svjetskog rata.¹

Porez na dobit je porez koji trgovačka društva plaćaju na ostvarenu dobit (tj. na razliku prihoda i rashoda). U drugim se zemljama naziva i porezom na dohodak trgovačkih društava (tj. pravnih osoba), za razliku od poreza na dohodak koji plaćaju fizičke osobe. Porez na dobit se pojavio kao neka vrsta sigurnosti plaćanja poreza na dohodak pa su porez na dobit i porez na dohodak blisko povezani. S obzirom na to da su porez na dobit i porez na dohodak u jednom svom dijelu usmjereni na isti dio dohotka dovela je do problema dvostrukog oporezivanja dijela dohotka korporacija, točnije raspoređene dobiti.²

Na području Europe u srednjem su vijeku postojali različiti porezi (porez na nasljedstvo, na zemlju, različite pristojbe i naknade), koji su se plaćali kraljevima i plemstvu, a najviše Crkvi. Stvaranjem jakih centraliziranih država i nastankom feudalizma država jača oslanjanje na prihode od vlastite imovine vladara te od poreza na zemlju. Tada se prvi puta javlja otpor prema porezima na potrošnju, za koje se smatralo da više opterećuju siromašne od bogatih.

Republika Hrvatska je 25. lipnja 1991. godine proglašena samostalnom i neovisnom državom, no preustroj fiskalnog sustava, odnosno poreznog sustava samostalne Hrvatske je počeo krajem travnja 1990. godine kada je izglasan Zakon o neposrednim porezima koji se počeo primjenjivati od 1. srpnja 1990. godine. Zbog neodgovarajućih uvjeta za realizaciju tog zakona se krajem lipnja 1990. godine donio Zakon o izmjenama Zakona o neposrednim porezima, te se početak njegove primjene odgodio na 1. siječnja 1991. godine. Tim zakonom je bila regulirana materija osam poreza,³ među kojima je bio i porez na dobit.

Zakonom o porezu na dobit, koji se počeo primjenjivati od 1. siječnja 1994. godine, je po prvi puta u RH materija poreza na dobit bila regulirana posebnim zakonom. Ta se regulacija

¹ Mladena Bedeković: Porezni sustav, Virovitica, 2017

² Nives Marušić: Analiza oporezivanja dobiti u Hrvatskoj, Sveučilište u Splitu, 2005., str. 8

³ Jelčić B., Bejaković P.(2012.): Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, HAZU, Zagreb, str. 131.

odnosila na sve oblike trgovačkih društava. Osnovica poreza na dobit bila je razlika između vlastitog kapitala uloženog u djelatnost poduzetnika na kraju i na početku razdoblja za koje se utvrđivao porez, umanjena ili uvećana za određeni iznos utvrđen propisima. Stopa poreza na dobit iznosila je 25%. Uvedena je i zaštitna kamata, koja se izračunavala tako da se ukamaćivao vlastiti kapital zaštitnom kamatnom stopom i za tako izračunani iznos zaštitnih kamata umanjivala osnovica poreza na dobit. Visinu zaštitne kamatne stope činila je stopa rasta proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda (varijabilni dio), uvećana za 3 % (fiksni dio). Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit - kad se ona umanjuje za zaštitnu kamatu, pokaže gubitak, tako iskazani gubitak prenosi se u sljedeće porezno razdoblje i ukamaćuje se. Pravo na prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje je bilo ograničeno na rok od 5 godina, a porezni obveznik koji ni tijekom 5 godina nije ostvario oporezivu osnovicu poreza na dobit, gubio je pravo na odbitak iskazanoga gubitka. Svrha zaštitne kamatne stope je da se iz porezne osnovice poreza na dobit isključe prividni dobici koji su rezultat rasta cijena (tj. obezvređivanja vlastitog kapitala), da se u poreznom smislu postigne neutralnost različitih investicija (kapitalno intenzivne i kapitalno neintenzivne djelatnosti), te da se putem zaštitnih kamata postigne u poreznom smislu neutralnost različitih izvora financiranja (vlastiti izvori – pozajmljeni izvori).⁴

2.2. Ciljevi i učinci oporezivanja

Dobit je ono što pokreće gospodarski svijet. Izvor je plaća, kapitala i ulaganja u novi gospodarski ciklus, pa i poreza za državu. Ona je i prvi pokazatelj uspješnosti na tržištu. Poslovni ljudi koji snose rizik poslovanja najbolje znaju gdje i kako uložiti novac, te su usmjereni na dobit koja ih pokreće i potiče. Stoga ih treba pustiti da djeluju u slobodnomu tržišnom gospodarstvu, gdje je i porez na dobit promjenjiva veličina kakva uvelike ovisi o ukupnoj gospodarskoj aktivnosti. Upravo danas kad je gospodarski razvoj posve nezamisliv bez organizirana poslovanja društva u kojemu su rad i kapital udruženi radi postizanja gospodarskih ciljeva, ne treba ni postavljati pitanje o opravdanosti oporezivanja porezom na dobit kojeg se može definirati kao porez na neto-dobit, u pravilu pravnih osoba, kada se bave gospodarskom djelatnošću.⁵

⁴ Jelčić B., Bejaković P.(2012.): Ibid, str. 172.

⁵ Jelčić, Barbara: Javne financije

Unatoč nevelikoj zastupljenosti prihoda od poreza na dobit u državnom proračunu, njegovi učinci na gospodarski rast nisu zanemarivi te ih se može promatrati i analizirati dvojako, s motrišta:

- olakšica, oslobođenja i poticaja propisanih posebnim propisima i
- točnijega zakonskog uređenja, radi sprječavanja porezne evazije.

Gledajući s poreznog motrišta razvoj gospodarstva i novih investicija olakšice, oslobođenja i poticaji omogućuju na dva načina:

- umanjnjem osnovice poreza na dobit za državne potpore obrazovanju i izobrazbu te za istraživačko-razvojne projekte,
- umanjnjem poreza na dobit za olakšice i oslobođenja obveznicima poreza na dobit koji djelatnost obavljaju: na područjima posebne državne skrbi, na brdsko -planinskim područjima; na području Grada Vukovara te olakšice i oslobođenja za korisnike slobodnih zona.

Te su odredbe o olakšicama, oslobođenjima i poticajima brisane u važećem Zakonu o porezu na dobit, ali nisu ukinute, nego propisane posebnim zakonima: o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu; o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju; o slobodnim zonama; o poticanju ulaganja te zakonima što uređuju područja od posebnog značaja za RH: o područjima posebne državne skrbi, o obnovi i razvoju grada Vukovara te o brdsko-planinskim područjima. Nastavak teksta donosi pregled izmjena i dopuna Zakona o porezu na dobit, radi utjecaja na povećanje gospodarskog rasta.⁶

2.3. Opće karakteristike poreza na dobit

Četiri su temeljna elementa koji određuju karakter svakog poreza na dobit: ⁷

1. porezna osnovica,
2. porezni obveznik,
3. porezna stopa i
4. porezne olakšice

⁶ Kapetanović S., (2015.) – Učinci poreza na dobit na gospodarski rast, str. 94-95., preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/file/PV/2015/11/kapetanovic.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine

⁷ Institut za javne financije: Porez na dobit

1. Porezna osnovica

Porezna osnovica poreza na dobit je dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika između prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit. To znači da se kao polazna veličina uzima učinak poslovanja, odnosno dobit, ali se ona ispravlja, povećava i smanjuje za prihode i rashode koji se priznaju u porezne svrhe.⁸

Poreznu osnovicu čini iskazana dobit u obračunskom razdoblju. Prema hrvatskom Zakonu o porezu na dobit (NN 127/00 i 163/03), porezna je osnovica dobit, tj. razlika prihoda i rashoda poduzeća propisanih zakonom. Za tuzemnoga poreznog obveznika to je ukupna dobit ostvarena u Hrvatskoj i u inozemstvu, a za inozemnog poduzetnika dobit ostvarena u Hrvatskoj.⁹

Tabela 1: Postupak utvrđivanja porezne osnovice

POLAZNA VELIČINA (ukupni prihodi – ukupni rashodi)	
+	Stavke povećanja dobiti (smanjenje gubitka)
-	Stavke smanjenja dobiti (povećanje gubitka)
= OPOREZIVA DOBIT/POREZNI GUBITAK tekućeg razdoblja	
-	Preneseni porezni gubitak
= POREZNA OSNOVICA	
*	Stopa poreza na dobit (12% ili 18%)
= POREZNA OBVEZA	
-	Porezne olakšice, oslobođenja, poticaji
= KONAČNA POREZNA OBVEZA	
-	Uplaćeni predujmovi poreza na dobit
= RAZLIKA ZA UPLATU/POVRAT	

Izvor: Izrada autora

⁸ Jelčić, B., Bejaković P., Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2012.

⁹ Kesner-Škreb, M. (2004). - Porez na dobit. Financijska teorija i praksa. 28 (4), str. 501., preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/pojmovnik10.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine

Postoji više metoda pomoću kojih se može odrediti porezna osnovica, a to su: ¹⁰

1. metoda parifikacije: naziva se još i metodom uspoređivanja, te se ona koristi u slučaju kada se podaci određenog poreznog obveznika smatraju nepouzdanima
2. indicijarna metoda: kao osnova za oporezivanje koriste se određene činjenice koje održavaju ekonomsku snagu poreznog obveznika
3. službena metoda: naziva se još i administrativnom metodom, porezni organi sami prikupljaju potrebne dokumente
4. direktna metoda: naziva se još i metodom vlastite prijave, porezna osnovica se dobiva na temelju podataka koje je porezni obveznik dao financijskom organu
5. indirektna metoda: tzv. metoda prijave druge osobe, porezna osnovica se dobiva na temelju podataka koje može dostaviti osoba financijskom organu koja je različita od poreznog obveznika.

2. Porezni obveznik

Porezni obveznik širok je pojam i obuhvaća svaku osobu koja samostalno obavlja neku gospodarsku aktivnost bilo gdje u svijetu, pa mjesto sjedišta ili stalne poslovne jedinice, odnosno prebivališta, veličina, svrha i učinak te gospodarske aktivnosti nisu od bitnog značaja.

Osobe koje nisu obveznici, nasuprot tome, prema čl. 6. Zakona o PDV-u, ne podliježu plaćanju PDV-a, što znači da one ne obavljaju nikakvu gospodarsku djelatnost. ¹¹

Porezni obveznici su: ¹²

1. Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
2. Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident).

¹⁰ Božidar Jelčić, Financijsko pravo i financijska znanost, Zagreb, 2008., Narodne novine d.d., 138. str

¹¹ Josić, I., (2013. godina) – Pojam i uloga poreznog obveznika u sustavu PDV-a, str. 81., preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/file/PV/2013/7-8/josic.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine

¹² Porezna Uprava Republike Hrvatske (2020.) – Zakon o porezu na dobit, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx?id=pro19, pristupljeno 03.08.2020. godine

3. Porezni obveznik je i fizička osoba koja utvrđuje dohodak na način propisan za samostalne djelatnosti prema propisima o oporezivanju dohotka ili koja počinje obavljati takvu samostalnu djelatnost ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.
4. Fizička osoba iz stavka 3. ovoga članka obveznik je plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna.
5. Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
6. Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fondacije nisu obveznici poreza na dobit.
7. Osobe navedene u stavku 5. i stavku 6. ovoga članka, koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.
8. Investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojem su osnovani nisu obveznici poreza na dobit.
9. Porezni obveznik je i svaki onaj poduzetnik ili njegov pravni sljedbenik koji ne spada pod odredbe stavka od 1. do 8. ovoga članka, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje.

Obveznici poreza na dobit nisu: ¹³

1. tijela državne, regionalne i lokalne uprave,
2. Hrvatska narodna banka,
3. državne ustanove, ustanove lokalne vlasti, neprofitne organizacije kao državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge građana, zaklade i fondacije,
4. otvoreni investicijski fondovi koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojemu su osnovani.

3. Porezna stopa

U početku svoje primjene 1994.godine porez na dobit opterećivao je poduzetničku dobit tuzemnih i inozemnih poreznih obveznika po jedinstvenoj stopi od 25%. No, izmjenama krajem 1996. godine porezna je stopa povećana na 35% kako bi bila usklađena s gornjom stopom poreza na dohodak. Nakon 2000. godine stopa poreza na dobit iznosi 20%. ¹⁴

Tabela 2: Stope poreza na dobit u Hrvatskoj 2020. godina

Stopa poreza na dobit 12%	ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna
Stopa poreza na dobit 18%	ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01kuna

Izvor: Izrada autora, prema Porezna uprava (2020. godina) – Porez na dobit, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx, pristupljeno 17.08.2020. godine

Prag ostvarenih prihoda za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12% povećava se s 3 na 7,5 milijuna kuna. Promjena se odnosi na dobit ostvarenu od 01.01.2020. godine dok je za 2019. godinu i dalje važeći prag od 3 milijuna kuna prihoda za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12%. Promjena gore navedenog iznosa praga primjenjivat će se i za mogućnost plaćanja

¹³ Porezni vodič, str. 1., preuzeto sa: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/08-05/dobit.pdf, pristupljeno 03.08.2020. godine

¹⁴ Kesner-Škreb, M. (2004). - Porez na dobit. Financijska teorija i praksa. 28 (4), str. 501., preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/pojmovnik10.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine

poreza na dobit po novčanom načelu kao i za prag od kojeg obrtnici postaju obveznici plaćanja poreza na dobit.¹⁵

Stopa poreza na dobit po odbitku iznosi 15%, osim kad je riječ o dividendama i udjelima u dobiti kod kojih se obračunava po stopi od 12%. Iznimno od odredbi ovoga članka, porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.¹⁶

4. Porezna olakšica

S aspekta poreznog obveznika postoje negativni financijski učinci poreza na dobit, međutim, postoje i njegovi povoljni učinci koji se ostvaruju, između ostalog, i kroz olakšice, oslobođenja i poticaje.¹⁷

Zakon o porezu na dobit nekoliko puta je izmijenjen i to upravo zbog područja olakšica, oslobođenja i poticaja. Prva izmjena zakona odnosila se na brisanje jednog dijela povlastica iz zakona, uz njihovo istodobno propisivanje, i to na sadržajno nepromijenjeni način, u zakonima kojima je uređeno poslovanje u pojedinim područjima posebne državne skrbi, u Gradu Vukovaru, brdsko-planinskim područjima i u slobodnim zonama. Drugom izmjenom eliminirane su sve preostale olakšice i poticaji, i to: poticaji ulaganja, zapošljavanja, istraživanja i razvoja, školovanja i stručnog usavršavanja te profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Međutim, ove promjene primjenjivale su se tek od 1. siječnja 2007. godine pa su zato za fiskalnu 2006. godinu primjenjivane sve i istovjetne olakšice, oslobođenja i poticaji kao za 2005. godinu.¹⁸ Izmjenama Zakona o porezu na dobit iz 2013. godine određeno je da se porezne olakšice primjenjuju na gospodarske djelatnosti koje se obavljaju na područjima od posebne državni skrbi, a Zakonom o porezu na dobit

¹⁵ Kagor (2020.) - Porezna reforma – promjene propisa u primjeni od 01.01.2020., preuzeto sa: <https://kagor.hr/racunovodstvo/pregled-najvaznijih-poreznih-promjena-primjenjivih-na-vecinu-malih-i-srednjih-poduzeca-od-01-01-2020/>, pristupljeno 03.08.2020

¹⁶ Zakon o porezu na dobit, Članak 31, (NN 148/13, 115/16, 106/18, 121/19),), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 04.08.2020. godine

¹⁷ Idžojtić, Amidžić, Peročević: 2007

¹⁸ Jelčić, B., Bejaković P., Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2012.

rangirane su u dvije skupine. Dakle, zbog promjena politike u regionalnom razvoju Republike Hrvatske, počevši od godišnjih poreznih prijava za 2014. godinu, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i Zakonom o porezu na dohodak, porezni obveznici mogu koristiti porezne olakšice po osnovi obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i/ili na potpomognutim područjima I. i II. skupine jedinica lokalne samouprave.¹⁹

Vrste olakšica, poticaja i oslobođenja u sustavu poreza na dobit u RH:

a) Područja posebne državne skrbi

Područja posebne državne skrbi u RH podijeljena su u tri skupine:

- Područja gradova i općina koja se nalaze neposredno uz državnu granicu, koja su tijekom Domovinskog rata bila okupirana
- Područja gradova i općina koja su bila okupirana za vrijeme Domovinskog rata, a da ne pripadaju u prvu skupinu
- Područja općina i gradova koji se smatraju kao dijelovi RH koji zaostaju u razvoju s obzirom na kriterije ekonomske, strukturne i demografske razvijenosti

Olakšice i oslobođenja na područjima posebne državne skrbi (PPDS) primjenjuju se na područja o kojima Republika Hrvatska posebno skrbi kako bi potakle njihovu obnovu i razvitak, a radi postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske. Područja posebne državne skrbi dijele se u tri skupine, tako u prvu i drugu skupinu spadaju područja na temelju posljedica agresije na Hrvatsku, a u treću skupinu prema kriterijima ekonomske razvijenosti, strukturnih teškoća, te demografskih obilježja.²⁰

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost poljoprivrede i ribarstva na području posebne državne skrbi i zapošljavaju više od 5 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području posebne državne skrbi najmanje 9 mjeseci, do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, plaćaju porez na dobit na sljedeći način:

¹⁹ Tolić Balja: 2015

²⁰ Šimurina, N. (2012. godina) - Specifičnosti sustava oporezivanja dobiti poduzeća u Republici Hrvatskoj i njihov utjecaj na poreznu konkurentnost, str. 7., preuzeto sa:
https://www.ijf.hr/upload/files/file/javna_potrosnja/simurina-Buergler.pdf, pristupljeno 08.08. 2020. godine

- I. Skupina u kojoj se ne plaća porez na dobit
- II. Skupina u kojoj se plaća 25% od propisane porezne stope
- III. skupina u kojoj se plaća 75% propisane porezne stope

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području posebne državne skrbi, osim djelatnosti poljoprivrede i ribarstva, i zapošljavaju više od 5 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području posebne državne skrbi, plaćaju porez na dobit na sljedeći način:

- I. 2008.- 2010. godina - ne plaća se porez
2011.- 2013. godina - 25% od propisane stope
2014.- 2016. godina - 75% od propisane stope
2017. godina - procjenjuje se da će se plaćati propisana porezna stopa
- II. 2008. - 2010. godina - 25% od propisane stope
2011. - 2013. godina - 75% od propisane stope
2014. godina - propisana porezna stopa
- III. 2008. - 2010. godina - 25% od propisane stope
2011. - 2013. godina - 85% od propisane stope
2014. godina - propisana porezna stopa²¹

b) Brdsko-planinska područja

Brdsko-planinska područja su ona područja čija nadmorska visina, nagib i visina predstavljaju otežane uvjete za život i rad stanovnika. Porezni obveznici koji mogu koristiti ovakvu vrstu olakšice su oni koji obavljaju djelatnosti poljoprivrede i ribarstva na ovim područjima i zapošljavaju više od pet zaposlenika na neodređeno, pri čemu više od 50% zaposlenih ima prebivalište na brdsko - planinskom području ili području posebne državne skrbi. Takvi korisnici plaćaju porez na dobit u visini 75% od propisane porezne stope do ulaska RH u EU. Oni obveznici poreza na dobit, koji obavljaju djelatnosti uz iste uvjete, osim poljoprivrede i ribarstva, porez plaćaju u iznosu od 75% od propisane porezne stope u razdoblju od 2008. do 2010. godine, a od 2011. godine plaća se porez u visini propisane porezne stope.²²

²¹ Porezna Uprava (2020.) – Područja posebne državne skrbi, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobo%C4%91enjaPPDS.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

²² Torbarina, L. (2016.) - Olakšice, osobođenja i poticaji u sustavu poreza na dobit u RH, str.20., preuzeto sa: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/efst%3A390/datastream/PDF/view>, pristupljeno 08.08.2020. godine

c) Grad Vukovar

Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara odnose se na poticajne mjere za ubrzanu obnovu i razvoj Grada Vukovara i otklanjanje posljedica razaranja građevina i drugih posljedica nastalih tijekom Domovinskog rata. Uvjet za korištenje olakšice je da porezni obveznici obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i zapošljavaju više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika ima prebivalište i boravište na području Grada Vukovara najmanje devet mjeseci, zavisno od djelatnosti, plaćaju porez na dobit u visini stope poreza.²³

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost poljoprivrede i ribarstva na području Grada Vukovara :

- ne plaćaju porez

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara, osim djelatnosti poljoprivrede i ribarstva:

- 2008. - 2010. godine - ne plaća se porez na dobit
- 2011. - 2013. godine - 25% od propisane stope
- 2014. - 2016. godine - 75% od propisane stope
- Od 2017. godine ovi obveznici poreza na dobit plaćat će porez na dobit u visini propisane važeće porezne stope²⁴

d) Slobodne zone

Korisnici zona koji su do stupanja na snagu Zakona o slobodnim zonama uložili u gradnju ili sudjelovali u izgradnji objekata ulaganjem više od 1.000.000,00 kuna, a pri tome nisu iskoristili gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje propisane kartom regionalnih potpora, ostvaruju pravo na oslobođenje plaćanja poreza na dobit do godine u kojoj će iskoristiti gornju granicu dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje, propisane kartom regionalnih potpora, ali najdulje do 31.12.2016. godine.

²³ Šimurina, N. (2012. godina) - Specifičnosti sustava oporezivanja dobiti poduzeća u Republici Hrvatskoj i njihov utjecaj na poreznu konkurentnost, 8. str., preuzeto sa:

https://www.ijf.hr/upload/files/file/javna_potrosnja/simurina-Buergler.pdf, pristupljeno 08.08. 2020. godine

²⁴ Porezna Uprava (2020.) – Grad Vukovar, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobodjenjaVukovar.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

Korisnici zona koji su gospodarsku djelatnost u zoni obavljali do dana stupanja na snagu Zakona o slobodnim zonama plaćaju porez na dobit, ovisno o prostornoj jedinici za statistiku II. razine u kojoj se zona nalazi.²⁵

Tabela 3: Stope poreza na dobit u slobodnim zonama

Porezni obveznik	Razdoblje	Stopa poreza na dobit
Korisnik zona koji je u prostornoj jedinici za statistiku II razine - Sjeverozapadna Hrvatska (HR 01)	- od 2008. do 2010. godine - od 2011. do 2013. godine - od 2014. godine	- 50% od propisane porezne stope - 75% od propisane porezne stope - u visini propisane porezne stope
Korisnik slobodne zone koji je u prostornoj jedinici za statistiku II razine – Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska (HR 02) i Jadranska Hrvatska (HR 03)	- od 2008. do 2013. godine - od 2014. do 2016. godine - od 2017. godine	- 50% od propisane porezne stope - 75% od propisane porezne stope - u visini propisane porezne stope
Korisnik slobodne zone na području grada Vukovara koji je u slobodnoj zoni obavljao gospodarsku djelatnost do dana stupanja na snagu Zakona o slobodnim zonama	- od 2008. do 2010. godine - od 2011. do 2013. godine - od 2014. do 2016. godine - od 2017. godine	- 0% od propisane porezne stope - 25% od propisane porezne stope - 75% od propisane porezne stope - u visini propisane važeće porezne stope

Izvor: Porezna Uprava (2020.) – Slobodne zone, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobodjenjaSlobodneZone.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

e) Poticaji investicija i unapređenje investicijskog okruženja

Poticaji ulaganja se ostvaruju u odnosu na različite kriterije iznosa ulaganja. Ukoliko je svota ulaganja do 1,5 milijuna EUR, potrebno je zaposliti najmanje deset novih radnih mjesta u razdoblju unutar tri godine. Stopa poreza na dobit za navedeno ulaganje iznosi 10%, a povlastica traje deset godina od godine početka ulaganja. Za ulaganje u iznosu od 1,5 do 4 milijuna EUR obveza je zapošljavati najmanje 30 novih radnih mjesta koji su povezani s ulaganjem. Propisana stopa poreza na dobit je 7%, a povlastica također traje 10 godina. Nadalje, ulaganje u iznosu od 4 do 8 milijuna EUR zahtijeva zapošljavanje minimalno 50 novih radnih mjesta, uz stopu poreza na dobit od 3% uz trajanje povlastice od 10 godina. Konačno, ulaganje koje prelazi 8 milijuna EUR ima obvezu zapošljavanja najmanje 75 novih

²⁵ Porezna Uprava (2020.) – Slobodne zone, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobodjenjaSlobodneZone.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

radnih mjesta, porezna stopa je 0%, a povlastica također traje 10 godina od godine početka ulaganja.²⁶

f) Porezne olakšice za obavljanje pomorskog prijevoza

Trgovačka društva koja su registrirana i obavljaju brodarsku djelatnost ne plaćaju porez na dobit što je ostvare od:

- iskorištavanja brodova u međunarodnoj plovidbi,
- prodaje brodova,
- prodaje dionica ili udjela u trgovačkim brodarskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi,
- dividende od dionica koje imaju u trgovačkim brodarskim društvima koja posluju u međunarodnoj plovidbi.
- Ako trgovačko društvo upravlja navedenim udjelima iz jedinstvenog sjedišta poslovne uprave pod jedinstvenim imenom i vodstvom, dužno je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje za cjelovito poslovanje u tuzemstvu i inozemstvu.²⁷

Porez na dobit se oporezuje na tri osnovna načina²⁸, a to su:

1. sustav izdvajanja koji ne razlikuje porezno ophođenje prema raspoređenoj i neraspoređenoj (zadržanoj) dobiti. Problem kod ovakvog načina oporezivanja dobiti nastaje ekonomskim dvostrukim oporezivanjem, gdje se porezom na dobit oporezuje raspoređena dobit (dividenda), zatim se porezom na dohodak oporezuje ukupni prihod dioničara.
2. sustav djelomične nedjeljivosti dobiti se različito porezno ophodi prema raspoređenoj i neraspoređenoj dobiti. S aspekta poduzeća postoji sustav dvojnih stopa kojim se na raspoređenu dobit primjenjuje niža porezna stopa od one koja se primjenjuje na neraspoređenu dobit te sustav odbitka dividendi kojim se oporezuje samo razlika

²⁶ Torbarina, L. (2016.), Olakšice, osobođenja i poticaji u sustavu poreza na dobit u RH, str.21., preuzeto sa: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/efst%3A390/datastream/PDF/view>, pristupljeno 08.08.2020. godine

²⁷ Porezna uprava (2020.) – Porezne olakšice za obavljanje pomorskog prijevoza, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobo%C4%91enjaPorezneOlaksiceZaObavljanjePomorskogPrijevoza.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

²⁸ Nikolić, N.(1999): Počela javnog financiranja, Sveučilište u Splitu, Split, str. 97.

između dobiti i raspoređene dobiti. S aspekta dioničara postoji sustav pripisivanja (imputacije) kojim porezni obveznici mogu djelomično ili potpuno odbiti porez na dobit koji tereti primljenu dividendu te sustav tzv. cedularnog postupka kojim se mogu izravno oporezivati dividende ili dioničarima odobriti odbitak od poreza na dohodak.

3. sustav potpune nedjeljivosti kojim se porez koji tereti raspoređenu dobit oduzima pri oporezivanju dohotka dioničara.

2.4. Obveze plaćanja predujma poreza na dobit

Prema Članku 34. (NN [148/13](#), [115/16](#)) obveza plaćanja predujma poreza na dobit:

- Porezni obveznik plaća predujam poreza na osnovi porezne prijave za prethodno porezno razdoblje. Predujam se plaća mjesečno do kraja mjeseca za protekli mjesec, u svoti koja se dobije kada se porezna obveza za prethodno porezno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istoga razdoblja.
- Porezna uprava može, na temelju obavljenog nadzora ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju poreznog obveznika, te na zahtjev poreznog obveznika, rješenjem izmijeniti visinu mjesečnih predujmova poreza na dobit.
- Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do prve porezne prijave.
- Poreznom obvezniku kojemu je prestala mogućnost prenošenja gubitka, visinu predujma do prvog podnošenja porezne prijave određuje Porezna uprava na temelju procijenjene mogućnosti ostvarenja dobiti. Procjena predujma utvrđuje se prema postignutom rezultatu poslovanja po isteku tri mjeseca.

Porezni obveznik plaća predujam poreza po osnovi godišnje porezne prijave za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno za prethodno porezno razdoblje. Mjesečni predujam poreza na dobit utvrđuje se razmjerno visini porezne obveze po godišnjem obračunu za prethodnu godinu, i to tako da se svota porezne obveze za prethodno porezno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istoga razdoblja. Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do prve porezne prijave. Porezni obveznik u stečaju ne plaća predujmove poreza na dobit.

Porezna uprava može na temelju zahtjeva poreznog obveznika, ili na temelju obavljenog nadzora, ili na temelju drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima raspolaže

rješenjem utvrditi nove iznose mjesečnih predujmova ili drugo razdoblje plaćanja predujmova. Rješenje obvezuje poreznog obveznika od dana konačnosti do podnošenja nove porezne prijave.

Poreznom obvezniku kojemu je prestala mogućnost prenošenja gubitka visinu predujma do prvog podnošenja porezne prijave određuje Porezna uprava na temelju procijenjene mogućnosti ostvarenja dobiti. Procjena predujma utvrđuje se prema postignutom rezultatu poslovanja po isteku tri mjeseca.

Porezna uprava može rješenjem utvrditi za pojedine mjesece poreznog razdoblja različitu visinu predujma poreznim obveznicima koji obavljaju djelatnost sa sezonskim obilježjem. Rješenjem Porezne uprave o različitim visinama mjesečnih predujmova mora se osigurati da ukupni iznos mjesečnih predujmova odgovara iznosu koji bi se naplatio pri ravnomjernoj naplati predujmova tijekom poreznog razdoblja.

Predujam poreza na dobit plaća se mjesečno do kraja mjeseca za protekli mjesec.²⁹

Porezna uprava može, temeljem zakonskih odredbi, određenim skupinama poreznih obveznika koji su zbog nastanka posebnih okolnosti obustavili poslovanje ili su nastavili poslovati u smanjenom opsegu utvrditi predujam poreza na dohodak ili dobit u manjem iznosu, odnosno u iznosu od 0,00 kuna na dva načina, po službenoj dužnosti ili temeljem predanog zahtjeva.

Porezni obveznici koji su obveznici plaćanja predujmova i koji imaju pravo na smanjenje obveze predujma su:

- fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost te dohodak utvrđuju na temelju vođenja poslovnih knjiga i
- obveznici poreza na dobit.

Utvrđivanje smanjenja predujma poreza Porezne uprave po službenoj dužnosti

- Porezni obveznici koji su zbog nastanka posebnih okolnosti obustavili poslovanje temeljem odluka nadležnih institucija (npr. Odluka o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja, rada u trgovini, uslužnih djelatnosti i održavanja sportskih i

²⁹ Porezna uprava (2020.) – Predujam poreza na dobit, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitPredujam.aspx, pristupljeno 03.08.2020. godine

kulturnih događanja, Klasa: 810-06/20-01/17, Ur.broj: 511-01-300-20-01 od 19. ožujka 2020.) za koje Porezna uprava ima saznanja, Porezna uprava će „po službenoj dužnosti“ utvrditi predujam poreza na dobit i predujam poreza na dohodak u iznosu od 0,00 kuna.

- Ovom mjerom se obuhvaća porezna obveza koja dospijeva na naplatu u ožujku 2020. godine, dakle i predujam za veljaču 2020.

Utvrđivanje smanjenja predujma temeljem zahtjeva poreznog obveznika

- Porezni obveznik koji spada u skupinu poreznih obveznika kod kojih je zbog posebnih okolnosti došlo do smanjenja gospodarske aktivnosti odnosno, ako su naprijed navedene odluke posredno utjecale na smanjenje njihovih poduzetničkih aktivnosti, podnesi zahtjev za smanjenje predujam poreza na dobit odnosno dohodak te se istima predujam poreza može smanjiti, a moguće i na 0,00 kuna.
- Kako bi se mogli utvrditi navodi iz zahtjeva porezni obveznik dužan je priložiti sljedeće:
 - Obveznici poreza na dobit podatke u skladu s člankom 48. stavkom 5. Pravilnika o porezu na dobit dostavljaju temeljna financijska izvješća za proteklo i tekuće porezno razdoblje (Bilancu i Račun dobiti i gubitka)
 - Obveznici poreza na dohodak u skladu s člankom 50. Pravilnika o porezu na dohodak obvezni su sastaviti i priložiti obračun koji sadrži sve bitne podatke iz godišnje porezne prijave koji se odnose na proteklo razdoblje 2020. godine

Svim poreznim obveznicima kojima će se predujam utvrditi u iznosu od 0,00 kuna, u skladu s Odlukom o iznosu koji predstavlja trošak izdavanja rješenja nerazmjernom naplaćenom porezu neće se izdavati rješenja. Uvid u smanjenje predujma poreza na stalno dostupnoj poreznoj knjigovodstvenoj kartici (PKK) imaju svi korisnici sustava ePorezna, a ostali porezni obveznici bit će obaviješteni na primjeren način.³⁰

³⁰ Porezna Uprava (2020.) – Obavijest poreznim obveznicima o smanjenu visine mjesečnih predujmova poreza na dobit odnosno dohodak, preuzeto sa: <https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Vijest.aspx?NewsID=2881&List=Vijesti>, pristupljeno 03.08.2020. godine

Slika 1: Profil poreznog obveznika na Poreznoj knjigovodstvenoj kartici (PKK)

Profil poreznog obveznika Početna / Profil

Osnovni podaci Obveze Ovlaštenici **Porezna knjigovodstvena kartica (PKK)** Porezna kartica Moj JOPPD Korisnički pretniac

Stanje na dan Prikaži

NAPOMENA:
Porezna knjigovodstvena kartica (PKK) prikazuje stanje na određeni datum, a sadrži sve promjene u tekućoj godini. Primjerice, ako želite stanje na dan 15.5., prikazana kartica će sadržavati sve podatke za razdoblje od 1.1. do 15.5. Podaci se mogu pregledavati za bilo koji dan u tekućoj godini ili za 31.12. prethodnih godina, počevši od 2014.

Izvor: Ministarstvo financija Porezna uprava, Jedinствeni portal porezne uprave, preuzeto sa: <https://e-porezna.porezna-uprava.hr/Upute/G2B/ePorezna%20G2B-%20Kratke%20upute%20za%20gra%C4%91ane.pdf>, pristupljeno 08.08.2020. godine

3. PREGLED SISTEMA I KARAKTERISTIKA POREZA NA DOBIT TE POREZNOG OPTEREĆENJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porezni sustav Republike Hrvatske po svojim je karakteristikama i značajkama suvremen sustav koji je usklađen sa smjernicama Europske unije i sličan poreznim sustavima država članica EU-a. Pravni izvori poreznih obveza i prava za porezne obveznike te tijela državne uprave su:³¹

- Ustav Republike Hrvatske,
- Opći porezni zakon,
- ostali zakoni koji pojedinačno reguliraju porezni sustav.

U Republici se Hrvatskoj porezi dijele na sljedeće skupine:³²

- državni porezi
- županijski porezi
- gradski ili općinski porezi
- zajednički porezi
- porezi na dobitke od igara na sreću i naknade za priređivanje igara na sreću
- naknada od utvrđene vrijednosti fonda nagradnih igara, a ona pripada Crvenom križu.

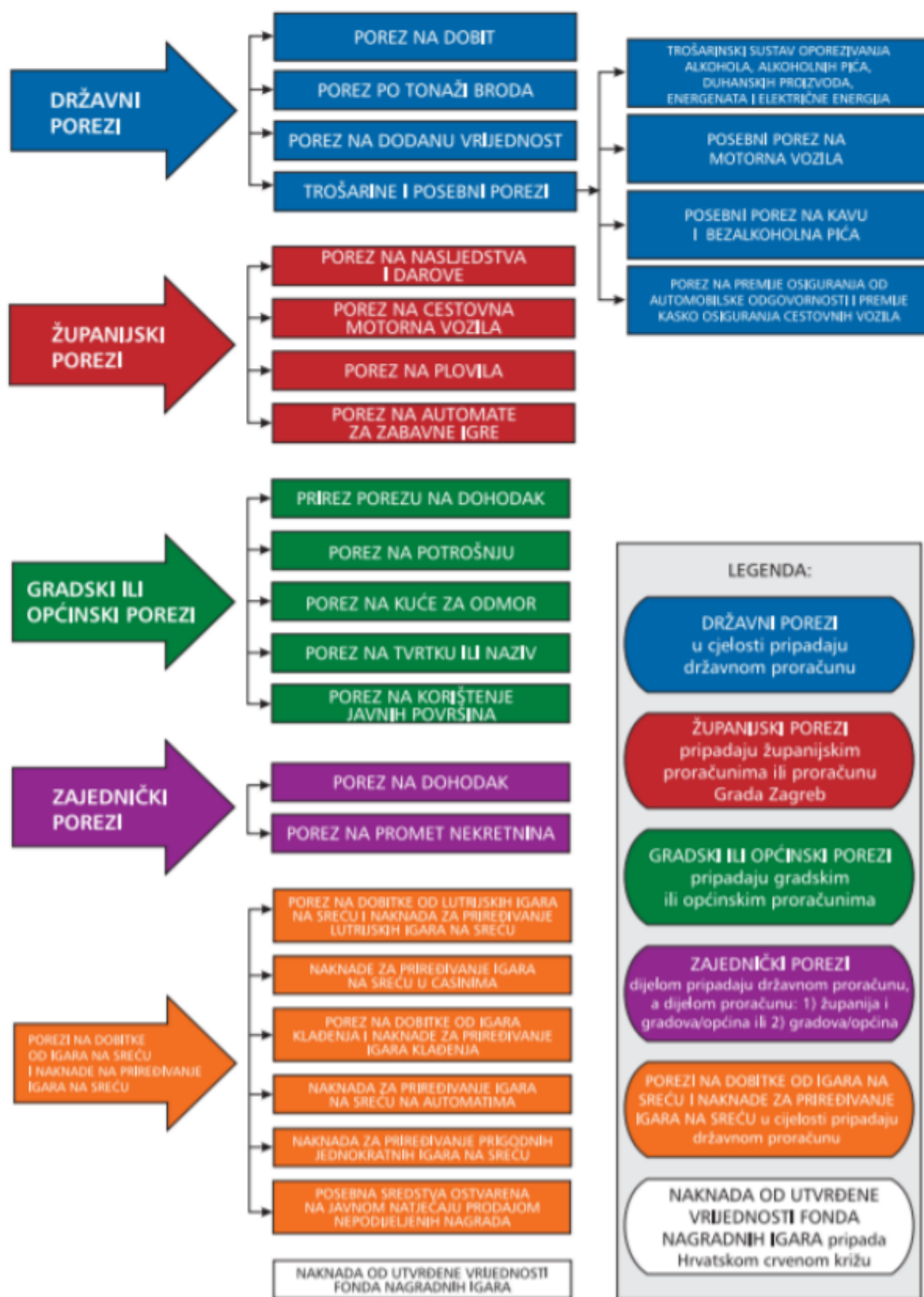
Dok državni porezi u cijelosti pripadaju državnom proračunu, županijski porezi pripadaju županijskim proračunima ili proračunu Grada Zagreba, a gradski ili općinski porezi proračunima grada ili općina. Iznimno, prihod od poreza na dohodak po osnovi kamata na štednju prihod je državnog proračuna. Prihod od poreza na dohodak dijeli se između države, općine, grada i županije, dok se porez na promet nekretnina dijeli između države, općine i grada.³³

³¹ Bogovac, J., (2014), Porezni sustav RH, nastavni materijal iz kolegija Javne financije, Studijski centar za javnu upravu i financije, Zagreb

³² Porezni sustav Republike Hrvatske (2020. godina), preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx, pristupljeno 07.08.2020. godine

³³ Bogovac, J., (2014), Porezni sustav RH, nastavni materijal iz kolegija Javne financije, Studijski centar za javnu upravu i financije, Zagreb

Slika 2: Prikaz hrvatskog poreznog sustava prema pripadnosti poreznih prihoda

Izvor: preuzeto iz brošure Poreznog sustava 2016. godine, Ministarstvo financija: porezna uprava. (2016):

Hrvatski porezni sustav. Zagreb: Ministarstvo financija, str. 4.

Porezni sustav u Hrvatskoj potrošno je orijentiran, odnosno glavnina poreznih prihoda ubire se od potrošnih poreza ili, drugim riječima, PDV-a i trošarina. Ovakva orijentacija ima niz dobrih karakteristika koje su vezane uz prednosti neizravnih poreza u odnosu na izravne, ali i jednu negativnu, a to je regresivni učinak, koji se očituje u činjenici da osobe s manjom ekonomskom snagom ustvari snose veći ili teži porezni teret.³⁴

Tabela 4: Iznosi pojedinih vrsta poreza u Republici Hrvatskoj u 2018. i 2019. godini

	(000 HRK)	
	2018.	2019.
Porezi	78.404.735	83.119.933
Porez na dohodak	20.371	0
Porez na dobit	8.487.926	9.303.114
PDV	51.561.678	54.898.529
Trošarine	15.872.141	16.264.097
Ostali porezi	402.156	429.133

Izvor: obrada autora prema: Državni proračun (2020.), preuzeto sa: <http://www.mfin.hr/hr/vremenske-serije-podataka>, pristupljno 24.8.2020. godine

U tablici 8. prikazani su iznosi prikupljenih poreza u 2018. i 2019. godini u Republici Hrvatskoj. U 2018. godini prikupljeno je približno 78 milijarde kuna poreza. Od ukupno prikupljeni poreza najveći dio od 51 milijardu kuna se odnosi na PDV. Nakon PDV-a najveći dio čine trošarine, zatim porez na dobit od približno 8 milijarde kuna, te ostali porezi i kao zadnji porez na dohodak.

3.2. Postupak utvrđivanja računovodstvene dobiti/gubitka

Računovodstveno utvrđena dobit ili gubitak razdoblja predstavlja poreznu osnovicu koja se mora korigirati (povećavati i smanjivati) za stalne i privremene razlike, potpore, re investiranu dobit (još samo za 2016. godinu). Stavke smanjenja i povećanja porezne osnovice propisane su čl. 6. i čl. 7. Zakona o porezu na dobit. Sve korekcije vrše se kroz Prijavu poreza na dobit – “PD Obrazac”, a koja se podnosi Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon

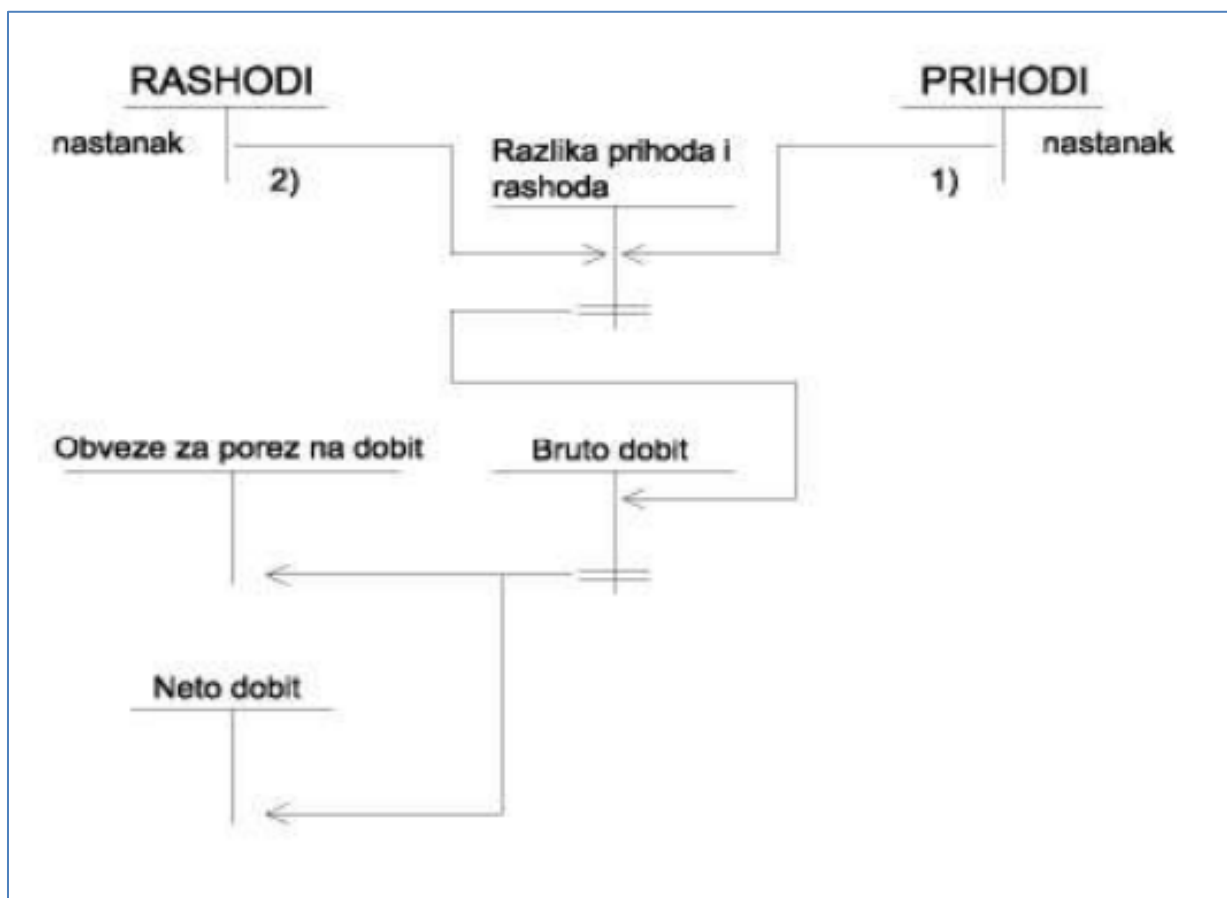
³⁴ Šimurina, N. et al (2012) *Javne financije u Hrvatskoj*. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb, str. 105

isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.³⁵ (Prijava poreza na dobit za 2019. godinu podnosi se do 30. travnja 2020. godine, osim za porezne obveznike kojima je Porezna uprava donijela rješenje po kojemu porezno razdoblje nije kalendarska godina.)

Izračun porezne osnovice zahtjeva utvrđivanje računovodstvene dobiti odnosno gubitka. Do računovodstvene dobiti/gubitka dolazi se sučeljavanjem prihoda i rashoda. Svi prihodi ostvareni u poslovnoj godini prenose se sa potražne strane (pasiva/desna strana) na dugovnu stranu (aktiva/lijeva strana) konta Prihoda (700), dok se svi rashodi prenose sa dugovne strane na potražnu stranu (pasiva) konta Rashoda (700). Protustavka Prihoda i Rashoda sučeljava se na kontu 790 – Razlika prihoda i rashoda. Svi prihodi se nalaze na potražnoj strani, dok se svi rashodi nalaze na dugovnoj strani, te se razlika konta 790 prenosi na konto 820 – Dobit/gubitak prije oporezivanja. Ukoliko su prihodi veći od rashoda ostvarena je Bruto dobit, a ako su rashodi veći od prihoda ostvaren je Bruto gubitak. Uzimajući za primjer da su prihodi veći od rashoda, konto 790 - Razlika prihoda i rashoda mora se izravnati (dugovna i potražna moraju biti jednake). Razlika do prihoda unosi se na dugovnu stranu konta 790 – Razlika prihoda i rashoda, dok se kao protustavka otvara konto 829 – Raspored dobiti/gubitka. Nakon što je porezna obveza izračunata rezultat se prenosi na konto 829 – Raspored dobiti/gubitka i konto 261 – Obveza poreza na dobit, a dobiveni rezultat poslovanja prenosi se na konto 94 – Dobit ili gubitak tekuće godine.

³⁵ Burza portal (2017.) - Razlike između računovodstvene i porezno utvrđene dobiti ili gubitka razdoblja, preuzeto sa: <https://burza.com.hr/portal/razlike-izmedju-racunovodstvene-i-porezno-utvrdjene-dobiti-ili-gubitka-razdoblja/11718>, pristupljeno 11.08.2020. godine

Slika 3: Utvrđivanje financijskog rezultata

Izvor: Tušek B., (2014) Računovodstveno praćenje rashoda, prihoda i utvrđivanje rezultata poslovanja.

Prezentacija. Ekonomski fakultet Zagreb, str. 20., preuzeto sa: <http://www.efos.unios.hr/osnove-racunovodstva/wp-content/uploads/sites/296/2019/01/Predavanja-9.pdf>, pristupljeni 23.08.2020. godine

Poduzetnik čiji su ukupni rashodi veći od ukupnih prihoda ostvario je računovodstveni gubitak. No, s obzirom na različito priznavanje troškova i prihoda prema računovodstvenim i poreznim propisima, rijetko će taj računovodstveni gubitak biti jednak poreznom gubitku, za koji će on kasnije u razdobljima kad će ostvariti dobit moći umanjiti osnovicu poreza na dobit. Naime, računovodstveni gubitak se umanjuje i/ili povećava prema poreznim propisima što može imati za posljedicu porezni gubitak koji je veći ili manji od računovodstvenog gubitka, a može čak rezultirati i „poreznim dobitkom“ odnosno stvaranjem osnovice i obveze za plaćanje poreza.

Naime, poduzetnici u svom poslovanju mogu imati troškove koji nisu porezno priznati pa kao takvi smanjuju gubitak utvrđen u računovodstvu. To su na primjer reprezentacija, troškovi službenih osobnih automobila po osnovi čijeg korištenja se ne utvrđuje plaća u naravi,

porezno nepriznata amortizacija, vrijednosna usklađenja zaliha, ispravci vrijednosti i otpisi potraživanja i drugi. S druge strane, postoje prihodi, troškovi i poticaji (prihodi od dividendi i udjela u dobit, amortizacija koja nije bila priznata u prethodnim razdobljima a u tekućoj godini ostvareni su uvjeti za njezino priznavanje, troškovi obrazovanja i izobrazbe i dr.) koji uvećavaju računovodstveni gubitak.³⁶

Prema članku 6. (NN [143/14](#)) Porezna osnovica iz članka 5. Zakona smanjuje se za:³⁷

- za prihode od dividendi i udjela u dobiti koji su utvrđeni na način propisan ovim Zakonom
- za prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani dobici) ako su bili uključeni u poreznu osnovicu,
- za prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu, a nisu isključena iz porezne osnovice kao porezno priznati rashod,
- za svotu amortizacije koja nije bila porezno priznata u ranijim razdobljima do vrijednosti propisane u članku 12.
- za svotu poticaja u obliku poreznog oslobođenja ili olakšice sukladno posebnim propisima,
- za rashode ranijih razdoblja koji su bili uključeni u poreznu osnovicu.

Prema članku 7. (NN [148/13](#), [115/16](#)) Porezna osnovica iz članka 5. Zakona povećava se za:³⁸

- za rashode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici), ako su bili iskazani u rashodima,
- za svotu amortizacije iznad svota propisanih u članku 12. ovoga Zakona,
- za 50% troškova reprezentacije (ugošćenja, darova sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, troškova odmora, športa, rekreacije, zakupa automobila, plovila,

³⁶ Tebi.hr (2013.) – Porezni gubitak vs. računovodstveni gubitak, preuzeto sa: <https://www.tebi.hr/novosti/2013/porezni-gubitak-vs-racunovodstveni-gubitak/>, pristupljeno 11.08.2020. godine

³⁷ Zakon o porezu na dobit, Članak 6, (NN 143/14), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine

³⁸ Zakon o porezu na dobit, Članak 7, (NN 148/13, 115/16), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine

zrakoplova, kuća za odmor), u visini troškova nastalih iz poslovnog odnosa s poslovnim partnerom,

- za 30% troškova, osim troškova osiguranja i kamata, nastalih u svezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća (nakon 01.01.2018. za 50%),
- za manjkove na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak,
- za troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja,
- za kazne koje izriče mjerodavno tijelo,
- za zatezne kamate između povezanih osoba,
- za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti,
- za darovanja iznad svote iz stavka 7. i 8. ovoga članka,
- za kamate koje nisu porezno priznati rashod prema odredbama ovoga Zakona,
- za rashode utvrđene u postupku nadzora s pripadajućim porezom na dodanu vrijednost, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima koji su nastali u svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama,
- za sve druge rashode koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice, a koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu.

Primjer utjecaja amortizacije na poreznu osnovicu

Primjer 1: Amortizacija, nabava automobila

Amortizacija je raspored troškova imovine na period korištenja te imovine, a u pravilu se odnosi na imovinu čija je vrijednost veća od 3.500,00 kn i čiji je rok upotrebe dulji od 1 godine.

Dakle, amortizacija je naziv za trošak dugotrajne imovine koji se raspoređuje na duži period.

Ukoliko poduzeće nabavlja automobil u vrijednosti od 500.000,00 kn te procjenjuje da će ga koristiti 5 godina, to ne predstavlja smanjenje poreza na dobit. Razlog je taj što se taj trošak kupnje automobila raspoređuje na vrijeme korištenja. Zato što je 500.000,00 kn podijeljeno na 5 godina jednako 100.000,00 kn godišnje. Godišnji iznos amortizacije (troška) automobila može biti i manji, ovisno u kojem periodu godine ste nabavili automobil.

Postoje 3 primjera stope amortizacije. Zakon o porezu na dobit predviđa korištenje automobila 5 godina, ali dopušta i mogućnost ubrzane amortizacije u dvostrukom iznosu. To bi značilo da se onaj isti automobil od 500.000,00 kn može amortizirati u 2,5 godine pa će godišnji trošak iznositi 200.000,00 kn za prve dvije godine, a u trećoj će biti ostatak troška od 100.000,00 kn.

Postoji još jedna mogućnost, poduzeće može procijeniti kako će taj automobil koristiti 10 godina pa će se iznos od 500.000 kn raspoređen na 10 godina imati 50.000,00 kn troška godišnje.

Utjecaj amortizacije na neto dobit poduzeća

	Poslovanje s automobilom – 2,5 godina korištenja	Poslovanje s automobilom – 5 godina korištenja	Poslovanje s automobilom – 10 godina korištenja
Prihodi	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn
Troškovi	4.200.000,00 kn	4.200.000,00 kn	4.200.000,00 kn
Amortizacija	200.000,00 kn	100.000,00 kn	50.000,00 kn
BRUTO DOBIT	600.000,00 kn	700.000,00 kn	750.000,00 kn

Porez na dobit	72.000,00 kn	84.000,00 kn	90.000,00 kn
NETO DOBIT	528.000,00 kn	616.000,00 kn	660.000,00 kn

Pomoću amortizacije, poduzeće može utjecati na iznos ukupnih troškova, poreza na dobit i dobiti.³⁹

3.3. Metodologija sastavljanja prijave poreza na dobit

Prema članku 35. Zakona o porezu na dobit, porezna prijava se podnosi na sljedeći način:⁴⁰

1. Porezni obveznik podnosi prijavu poreza na dobit za porezno razdoblje i plaća porez na dobit u roku u kojemu podnosi poreznu prijavu.
2. Prijava poreza na dobit podnosi se Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.
3. Porezni obveznik koji je prema računovodstvenim propisima razvrstan u velike i srednje poduzetnike obvezno podnosi prijavu poreza na dobit elektroničkim putem.
4. Obveza za plaćanje poreza utvrđenog u poreznoj prijavi za pojedino porezno razdoblje smanjuje se za plaćeni predujam poreza na dobit.
5. Više plaćeni predujam poreza od obveze na osnovi porezne prijave vraća se poreznom obvezniku na njegov zahtjev ili se uračunava u sljedeće razdoblje.
6. Uz prijavu poreza na dobit podnosi se i bilanca te račun dobiti i gubitka.
7. Obrazac prijave poreza na dobit propisuje ministar financija.

U skladu s odredbama članka 35. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16 i 115/16; u daljnjem tekstu: Zakon) i članka 46. Pravilnika o porezu na dobit (Narodne novine, broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17 i 2/18;

³⁹ Žene i novac (2020.) – Amortizacija – što znači i kako vam može koristiti, preuzeto sa: <https://www.zeneinovac.com/amortizacija-sto-znaci-i-kako-vam-moze-koristiti/>, pristupljeno 11.08.2020. godine

⁴⁰ Zakon o porezu na dobit, Članak 35, preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine

u daljnjem tekstu: Pravilnik), porezni obveznik poreza na dobit dužan je za razdoblje za koje se utvrđuje porez podnijeti prijavu poreza na dobit.⁴¹

Obrazac prijave poreza na dobit (u daljnjem tekstu: Obrazac PD) sastavlja se za određeno razdoblje odnosno za poslovnu godinu. To je najčešće razdoblje od 1.1.20xx do 31.12.20xx. Na prvoj stranici Obrasca PD se upisuju podaci o poreznom obvezniku. Nakon ispunjavanja podataka o poreznom obvezniku unose se podaci koji su evidentirani u poslovnim knjigama kako bi došli do porezne obveze ukoliko ona postoji.

U poziciju I Obrasca PD unose se podaci iz računa dobiti i gubitka (ukupni prihodi i rashodi). Oduzimanjem ukupnih prihoda od ukupnih rashoda dolazi se do poslovnog rezultata. Ukoliko su prihodi veći od rashoda poduzeće je ostvarilo dobit, u suprotnom ostvarilo je gubitak.

U poziciju II upisuju se podaci koji prema ZoPD (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) i Pravilniku o porezu na dobit (NN 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, u daljnjem tekstu: Pravilnik) povećavaju dobit odnosno smanjuju gubitak.

U poziciju III upisuju se podaci koji prema ZoPD (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) i Pravilniku (NN 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18) smanjuju dobit odnosno povećavaju gubitak.

Ukoliko je nakon povećanja i smanjenja dobiti/gubitka poduzeće ostvarilo poreznu dobit ispunjava se pozicija IV u koju se upisuje dobit nakon povećanja i smanjenja i preneseni porezni gubitak ukoliko postoji. Ukoliko je dobit veća od prenesenog gubitka poduzeće ima poreznu obvezu u suprotnom porezna obveza ne postoji. Prema čl. 17. ZoPD (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) porezni gubitak se može prenositi najviše 5 godina.

Ukoliko je nakon povećanja i smanjenja dobiti/gubitka poduzeće ostvarilo gubitak ispunjava se pozicija V i u nju se upisuje gubitak nakon povećanja i smanjenja i preneseni

⁴¹ Porezna uprava – Porez na dobit – Utvrđivanje godišnjeg poreza, godišnja porezna prijava, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19597, pristupljeno 12.08.2020. godine

porezni gubitak ukoliko postoji. Zbrajanjem gubitka i prenesenog poreznog gubitka dobiva se ukupni gubitak za prijenos u sljedeće razdoblje.

U poziciju VI upisuju se podaci ukoliko poduzeće ima poreznu obvezu kako bi se izračunala porezna obveza. Upisuje se ukupna porezna osnovica i porezna stopa.

U poziciju VII upisuju se podaci o poreznim olakšicama, oslobođenjima i poticajima ukoliko ih poduzeće koristi.

U poziciju VIII unosi se porezna obveza nakon odbitaka olakšica, oslobođenja i poticaja, uplaćenog poreza u inozemstvu i predujmova. Prema čl. 30. ZoPD (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16) ako je porezni obveznik platio porez na dobit ili njemu istovrsni porez na ostvarene prihode ili dobit u inozemstvu može uračunati plaćeni porez u inozemstvu u tuzemni porez najviše do iznosa poreza na dobit koji bi platio u tuzemstvu. Prema Pravilniku (NN 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18) predujmovi za sljedeće razdoblje izračunavaju se tako da se porezna obveza podijeli s brojem mjeseci poslovanja u poreznom razdoblju za koje se podnosi prijava poreza na dobit.⁴²

Poduzetnici predaju Poreznoj upravi:⁴³

- PD - Prijava poreza na dobit,
- Bilancu,
- Račun dobiti i gubitka,
- poseban obračun za korištene olakšice, oslobođenja i poticaje,
- izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza po poreznoj prijavi (ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi),
- pregled podataka za plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor ako se ovom dugotrajnom materijalnom imovinom obavljala registrirana djelatnost iznajmljivanja u svrhu razonode, športa ili rekreacije.
- pregled prenesenog gubitka po godinama,

⁴² Oroz, F. (2018.) – Utvrđivanje obveze poreza na dobit u Hrvatskoj, str. 14-15., preuzeto sa: [file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/oroz_filip_vup_2018_zavrs_struc%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/oroz_filip_vup_2018_zavrs_struc%20(2).pdf), pristupljeno 12.08.2020. godine

⁴³ HGK.HR – Prijava poreza na dobit za 2018. godinu, preuzeto sa: <https://www.hgk.hr/documents/hkps-prijava-pd20185c7f928f206e9.pdf>, pristupljeno 12.08.2020 godine

- konačni obračun turističke članarine – obrazac TZ
- PD- IPO
- I ostali dokumenti

Slika 4: Obrazac prijave poreza na dobit

PRIJAVA POREZA NA DOBIT	
za razdoblje od _____ do _____ (dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)	
Osobni identifikacijski broj (OIB) 	
Naziv / ime i prezime poreznog obveznika 	
Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja 	
Potvrda primitka prijave (popunjava Porezna uprava) (Nadnevak) (Potpis)	

R.br.	Opis	Iznos
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	
2.	UKUPNI RASHODI	
3.	DOBIT (r. br. 1. – r. br. 2.)	
4.	GUBITAK (r. br. 2. – r. br. 1.)	
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona)	
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30c Zakona)	
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)	
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)	
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	
28.	Nerealizirani dobiti (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)	
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	

IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIJENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA

Godina →	Prethodna razdoblja po godinama										Porezno razdoblje
Događaji ↓	I Z N O S I (u k u n a m a - c i j e l i b r o j)										
Preneseni gubitak											
Dobit u poslovnoj godini											
Gubitak u poslovnoj godini											
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje											

ZA ISTINITOST I VJEROĐOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISEM

NADNEVAK ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlaštení porezni savjetnik)

Izvor: Porezni obrazac sa Ministarstva financija

Tabela 5: Primjer ispunjenog obrasca poreza na dobit

R. br.	Opis	Svota
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	4.000.000,00
2.	UKUPNI RASHODI	2.000.000,00
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	2.000.000,00
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	100.000,00
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	30.000,00
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	7.000,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	82.000,00
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI/SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5. do 25.)	219.000,00
III. SMANJENJE DOBITI/POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	93.000,00
28.	Nerealizirani dobici (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)	
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	21.000,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI/POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	114.000,00

IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	2.105.000,00
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	425.000,00
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)	1.680.000,00
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	1.680.000,00
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	18,00%
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	302.400,00
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)	
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	302.400,00
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	302.400,00
56.	Uplaćeni predujmovi	
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	302.400,00
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	12 25.200,00

Izvor: Izrada autora

3.4. Pojednostavljeni primjeri izračuna poreza na dobit

Tabela 6: Obrazac PD - Situacije poreza na dobit

	SITUACIJE - POREZ NA DOBIT	Situacija 1 2019. godina	Situacija 2 2019. godina
I.	DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1	PRIHODI	8.000.000,00 kn	8.000.000,00 kn
2	RASHODI	2.100.000,00 kn	9.100.000,00 kn
3	DOBIT	5.900.000,00 kn	
4	GUBITAK		-1.100.000,00 kn
II.	POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA		
26	UKUPNO POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA	1.315.000,00 kn	1.515.000,00 kn
III.	SMANJENJE DOBITI/POVEĆANJE GUBITKA		
35	UKUPNA SMANJENJA DOBITI/POVEĆANJA GUBITKA	1.765.000,00 kn	81.650,00 kn
IV.	POREZNA OSNOVICA		
36	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja	5.450.000,00 kn	333.350,00 kn
37	Preneseni porezni gubitak	1.115.000,00 kn	111.499,00 kn
38	Porezna osnovica	4.335.000,00 kn	221.851,00 kn
V.	POREZNI GUBITAK		
39	Dobit/gubitak nakon povećanja i smanjenja		
40	Preneseni porezni gubitak		
41	Porezni gubitak za prijenos		
VI.	POREZNA OBVEZA		
42	Porezna osnovica	4.335.000,00 kn	221.851,00 kn
43	Porezna stopa	18%	18%
44	Porezna obveza	780.300,00 kn	39.933,18 kn
VII.	POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
52	Ukupna svota olakšica, oslobođenja i poticaja		
VIII.	POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53	Porezna obveza	780.300,00 kn	39.933,18 kn
54	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu		
55	Porezna obveza	780.300,00 kn	39.933,18 kn
56	Uplaćeni predujam		
57	Razlika za uplatu	780.300,00 kn	39.933,18 kn
58	Razlika za povrat		
59	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (12 mj)	65.025,00 kn	3.327,77 kn

Izvor: Izrada autora

*stavke ukupnog povećanja/smanjenja dobiti odnosno gubitka radi jednostavnosti u primjeru nisu razgraničene

RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE POREZA NA DOBIT

Tabela 7: Nalog za knjiženje 1. Računovodstveno praćenje poreza na dobit - SITUACIJA PD-1

Br. knjiženja	Opis	Račun/konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1.	Prijenos prihoda - prijenos prihoda - raspored prihoda i rashoda Prijenos rashoda - raspored prihoda i rashoda - prijenos rashoda	75-78 790 790 70-74	8.000.000,00 kn 2.100.000,00 kn	 8.000.000,00 kn 2.100.000,00 kn
2.	Utvrđivanje bruto dobiti/gubitka - raspored prihoda i rashoda - dobitak prije poreza	790 820	5.900.000,00 kn	5.900.000,00 kn
3.	Raspored dobiti - dobit prije oporezivanja - porez na dobit - dobit nakon poreza	820 8300 831	5.900.000,00 kn	780.000,00 kn 5.120.000,00 kn
4.	Dobitak tekuće godine - dobit nakon poreza - dobit tekuće godine	831 942	5.120.000,00 kn	5.120.000,00 kn
5.	Prijenos obveze poreza na dobit - utvrđeni porez na dobit - obveza poreza na dobit	8300 261	780.000,00 kn	780.000,00 kn
6.	Podmirenje obveze za porez na dobit - obveza poreza na dobit - žiro račun	261 1000	65.025,00 kn	65.025,00 kn

Izvor: Izrada autora

RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE POREZA NA DOBIT

Tabela 8: Nalog za knjiženje 2. Računovodstveno praćenje poreza na dobit - SITUACIJA PD-2

Br. knjiženja	Opis	Račun/konto	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1.	Prijenos prihoda - prienos prihoda - raspored prihoda i rashoda Prijenos rashoda - raspored prihoda i rashoda - prienos rashoda	75-78 790 790 70-74	8.000.000,00 kn 9.100.000,00 kn	 8.000.000,00 kn 9.100.000,00 kn
2.	Utvrdjivanje bruto dobiti/gubitka - gubitak (računovodstveni) - raspored prihoda i rashoda	821 790	1.100.000,00 kn	1.100.000,00 kn
3.	Prijenos gubitaka - gubitak nakon poreza - gubitak prije oporezivanja	832 821	1.100.000,00 kn	1.100.000,00 kn
4.	Utvrdjivanje obveza poreza na dobit - gubitak nakon poreza - porez na dobit	832 261	39.933,18 kn	39.933,18 kn
5.	Gubitak tekuće godine - gubitak tekuće godine - gubitak nakon poreza	941 832	1.139.993,18 kn	1.139.993,18 kn
6.	Podmirenje obveze za porez na dobit - obveza poreza na dobit - žiroračun	261 1000	39.933,18 kn	39.933,18 kn

Izvor: Izrada autora

Jedna od bitnih stavki u računanju dobiti poduzeća je Neto dobit (dobit nakon oporezivanja) . Neto dobit ili čista dobit je jedan od najvažnijih ekonomskih i financijskih pojmova jer predstavlja srž odnosno temeljni cilj kapitalizma i tržišnog gospodarstva. To je financijski podatak kojeg se najviše proučava i analizira.

Neto dobit je zapravo višak ukupnih prihoda nad ukupnim rashodima koje tvrtka realizira u određenom razdoblju. Drugim riječima, neto dobit nam pokazuje koliko je od prihoda ostalo na raspolaganju tvrtki i vlasnicima nakon što se oduzmu baš svi troškovi. Iskazuje se u računu dobiti i gubitka i izražena je u novčanim jedinicama. To je najvažnija stavka tog izvještaja i predstavlja iznos kojeg tvrtka može koristiti za različite svrhe kao npr.:

- rezerve za teža vremena,
- isplata kredita i drugih dugova,
- investicije u nove projekte,
- isplata vlasnicima (dividenda).

Smisao izračunavanja neto dobiti je ocijeniti uspješnost poduzeća kod stvaranja vrijednosti za svoje vlasnike. Formula za izračunavanje neto dobiti je prilično jednostavna: ⁴⁴

Neto dobit = Ukupni prihodi – Ukupni rashodi (uključen i porez)

Primjer 1: Izračun neto dobiti za poduzeće koje ima prihod manji od 7.500.000,00 kn

Prihodi	5.000.000,00 kn
Troškovi	4.200.000,00 kn
Bruto dobit (dobit prije oporezivanja)	800.000,00 kn
Porez na dobit (12%)	96.000,00
Neto dobit (dobit nakon oporezivanja)	704.000,00 kn

Neto dobit (dobit nakon oporezivanja) poduzeća iznosi 704.000,00 kn.

Ukoliko se dobit želi u cijelosti isplatiti vlasniku, obveza je platiti porez na dohodak od kapitala i pripadajući prirez (pretpostavka je sjedište poduzeća u Zagrebu, te je prirez 18%.)

Primjer 2: Donošenje odluke o isplati neto dobiti poduzeća vlasniku:

NETO DOBIT	704.000,00 kn
Porez na dohodak od kapitala 12%	84.480,00 kn
Prirez porezu na dohodak od kapitala 18% (Grad Zagreb)	15.206,40 kn
IZNOS DOBITI ZA ISPLATU VLASNIKU	604.313,60 kn

⁴⁴ Ekonomski riječnik (2016.) - Neto dobit, preuzeto sa: <http://www.ekonomskirjecnik.com/definicije/neto-dobit.html>, pristupljeno 11.08.2020. godine

Iz izračuna je moguće vidjeti da prilikom donošenja odluke o isplati neto dobiti poduzeća vlasniku od 800.000,00 kn ostvarene dobiti 24,46% zarade će pripasti državi, a 75,54% će vlasnik isplatiti sebi.

Ukupni troškovi svih poreza i prireza iznose 195.686,40 kuna, odnosno 32,38% neto primitka vlasnika.

Pored isplate dobiti, vlasniku pripadaju i ostale vrijednosti koje se isplaćuju u poduzeću. Primjerice ukoliko je vlasnik ujedno i zaposlenik u poduzeću, tada mu pripada i neto plaća. Ukoliko je vlasnik poduzeća ujedno i vlasnik prostora u kojem se obavlja djelatnost, tada mu pripada i vrijednost najma (umanjena za porez na dohodak od najma 12% te pripadajući prirez na osnovicu od 70% od najma) i ostale isplate (primjerice regres i slične neoporezive naknade).⁴⁵

3.5. Utjecaj ostvarene dobiti/gubitka i porezne obveze na financijske izvještaje

Prema Okviru za sastavljanje i prezentiranje financijskih izvještaja, bilo međunarodnih bilo hrvatskih, osnovni cilj financijskih izvještaja kao konačnog proizvoda financijskog računovodstva je pružiti prvenstveno vanjskim korisnicima informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti te novčanim tokovima u svrhu donošenja ekonomskih odluka.⁴⁶

Temeljne financijske izvještaje čini skup koji najčešće obuhvaća:

- bilancu,
- račun dobiti i gubitka,
- izvještaj o novčanom toku ,
- izvještaj o promjenama kapitala (glavnice) i
- bilješke uz financijske izvještaje,

⁴⁵ Pokreni posao (2020.) - Osnivate li poduzeće? Kako izračunati profitabilnost u prvoj godini?, preuzeto sa: <http://www.pokreniposao.hr/osnivate-li-poduzece-kako-izracunati-profitabilnost-u-prvoj-godini/>, pristupljeno 12.08.2020. godine

⁴⁶ Anić – Antić, Idžojić, Sesar (2017.) – Utjecaj učinaka privremenih razlika na objektivnost financijskog izvještavanja u Republici Hrvatskoj sukladno novim poreznim propisima, str. 745., preuzeto sa: [file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/KB_004%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/KB_004%20(1).pdf), pristupljeno 12.08. 2020. godine

pripremljenih u skladu s propisima i općeprihvaćenim računovodstvenim standardima, koji osiguravaju njihovu autentičnost, transparentnost i usporedivost. Sadržajno svaki od njih daje određeni prikaz stanja i poslovanja kao rezultat prošlih upravljačkih odluka. „Svi ti izvještaji međusobno su povezani i upućeni jedni na druge. Neki su statičkog karaktera jer pokazuju situaciju u određenoj točki vremena, a drugi pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju te stoga imaju dinamički karakter. Promatrani zajedno, u međusobnoj interakciji, prema grupi autora Grupa autora (redaktor Lajoš, Ž., 2008.str. 52.) govore o „zdravstvenom stanju“ nekog poduzeća, a utvrditi i razumijeti to „stanje“ znači imati mogućnost donositi primjerene i racionalne poslovne odluke“⁴⁷

Razumljivost financijskih izvještaja znači da su informacije u financijskim izvještajima jasne korisnicima, kada oni izvještaje, na osnovi ekonomskih i računovodstvenih znanja mogu čitati. Mogućnost procijene prošle, sadašnje i buduće situacije predstavlja važnost izvještaja. Nadalje, kada je informacija nepristrana i kada za nju nema značajnih pogreški kaže se da je pouzdana. Mogućnošću usporedbe izvještaja jednog subjekta kroz više različitih razdoblja te mogućnošću usporedbe s izvještajima drugih subjekata ispunjava se obilježje usporedivosti. Također, zbog mogućnosti procjenjivanja imovine i podcjenjivanja obveza važno se voditi opreznošću. Dosljednost u kontekstu sastavljanja izvještaja zahtjeva iskazivanje i korištenje istih metoda i načela iz jednog razdoblja u drugo. Potpunost informacija u financijskim izvještajima ključna je u okviru granice značajnosti i troška čime je povezana sa obilježjem značajnosti i sažimanja pri čemu se zahtijeva da se značajne stavke, tj. one čijim se ne iskazivanjem može utjecati na donošenje ekonomskih odluka, posebno iskažu. Zakonom o trgovačkim društvima definirano je kako, uprava poduzeća ima obvezu podnošenja izvješća glavnoj skupštini o stanju poduzeća jednom godišnje u pisanom obliku. Takvo izvješće treba pružiti uravnotežen prikaz i potpunu analizu razvoja i rezultata te položaja poduzeća.⁴⁸

Postoji povezanost između financijskih izvještaja i Obrasca PD. Financijski rezultat (dobit ili gubitak) sadržan u financijskim izvještajima rezultat je ostvarenih prihoda i rashoda te utvrđene obveze poreza na dobit. Porez koji je sadržan u poreznoj prijavi dio je imovine i obveza sadržanih u bilanci i financijskog rezultata sadržanog u računu dobiti i gubitka. Porez

⁴⁷ Tintor, Ž. (2020.) – Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih upravljačkih odluka, str. 86., preuzeto sa: file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/84_103_Tintor.pdf, pristupljeno 13.08.2020. godine

⁴⁸ Belak, V., (2006):Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zagreb, Zgombić &Partneri str. 40-42

koji je iskazan u bilanci utječe na financijski položaj poslovnog subjekta, a porez koji je iskazan u računu dobiti i gubitka utječe na njegovu uspješnost. Financijski rezultat je veza između bilance i računa dobiti i gubitka. Realnost bilance ovisi o realnosti financijskog rezultata. Porezni obveznik nastoji minimalizirati financijske obveze za porez, a pozitivni porezni učinci utječu na njegov financijski položaj i stanja koja se iskazuju u financijskim izvještajima.⁴⁹

Porez na dobit je financijska obveza poreznog obveznika čiji se godišnji iznos utvrđuje u Prijavi poreza na dobit (Obrazac PD). Istodobno, porez na dobit stavka je u Računu dobiti i gubitka i predstavlja iznos koji se pri utvrđivanju neto dobiti odbija od dobiti prije poreza. Međutim, ako su poreznom obvezniku (trgovačkom društvu) u poreznom razdoblju nastale privremene razlike ili ako su mu ukinute ranije nastale privremene razlike, odnosno, ako su mu u istom poreznom razdoblju privremene razlike i nastale i ukinute, iznos poreza na dobit koji treba biti iskazan u Računu dobiti i gubitka, a koji se pri utvrđivanju neto dobiti odbija od dobiti prije poreza, nije istovjetan iznosu poreza na dobit iz Prijave poreza na dobit. Podatak o porezu na dobit sadržan u Računu dobiti i gubitka tada je manji ili veći od podatka o porezu na dobit utvrđenom u Prijavi poreza na dobit. Naime, u tome slučaju porezni obveznik pri utvrđivanju iznosa poreza na dobit koji je iskazan u Računu dobiti i gubitka a koji se pri utvrđivanju neto dobiti odbija od dobiti prije poreza mora postupati u skladu s načelima sadržanim u Međunarodnom računovodstvenom standardu 12 - Porez na dobit (za one koji po Zakonu o računovodstvu primjenjuju MRS/MSFI) odnosno u skladu s načelima sadržanim u Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja 14 - Vremenska razgraničenja (za one koji po Zakonu o računovodstvu primjenjuju HSFI). U ovim računovodstvenim standardima nisu propisana načela za utvrđivanje porezne osnovice već suprotno, načela za postupanje u računovodstvu u slučaju kada porezni propisi koji se moraju primjenjivati za svrhe poreza odstupaju od računovodstvenih načela koji se primjenjuju za svrhe financijskog izvještavanja.⁵⁰

Porez na dobit stavka je u Računu dobit i gubitka i predstavlja iznos koji se pri utvrđivanju neto dobiti odbija od dobiti prije poreza. U zakonodavstvima u kojima su računovodstvena

⁴⁹ Antić i Idžojtić, 2009.

⁵⁰ Anić-Antić, Idžojtić (2012.) – Privremene razlike i učinci privremenih razlika na fer i objektivno financijsko izvještavanje u Republici Hrvatskoj, str. 628., preuzeto sa: <file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/anic.pdf>, pristupljeno 13.08.2020. godine

načela za potrebe utvrđivanja računovodstvene dobiti prije oporezivanja sukladna poreznim načelima kojima se utvrđuje osnovica za priznavanje porezne obveze tekućeg razdoblja, utvrđeni porezni rashod ujedno je iskazan i u Računu dobiti i gubitka kao odbitna stavka dobiti prije oporezivanje.⁵¹

3.6. Dvostruko oporezivanje

Problem dvostrukog oporezivanja se prvenstveno veže za dio dobiti koji se isplaćuje dioničarima. Postoje znatna razmimoilaženja u stajalištima o tome što je dvostruko oporezivanje (double taxation), ali nedvojbeno je da do te pojave dolazi ako je na isto dobro više od jedanput naplaćen porez. Primjerice, u sustavu poreza na dobit dvostruko oporezivanje nastaje ako je propisano da trgovačko društvo treba platiti porez na svoju dobit, a njegovi dioničari pojedinačno trebaju platiti porez na dividende isplaćene iz već oporezovane dobiti. Dvostruko oporezivanje može se izbjeći ili ublažiti odobravanjem olakšice za trgovačko društvo kada ono raspodjeljuje svoju dobit na koju je već plaćen porez na razini trgovačkog društva i za koju će još porez platiti dioničari, ili odobravanjem olakšice dioničarima putem imputacijskog odbitka plaćenog poreza ili odbitka za prethodne poreze koje je već platilo trgovačko društvo.

Radi sprečavanja dvostrukog oporezivanja, može se primijeniti i sustav odvojenih poreznih stopa (split-rate system), prema kojemu se različite stope poreza na dobit trgovačkih društava naplaćuju na zadržanu i na raspodijeljenu dobit bez primjene sustava imputacije. Povlastica se odobrava u obliku nižih poreznih stopa za raspodijeljenu dobit, a razlog je tome činjenica da će raspodijeljena dobit biti podvrgnuta dodatnom oporezivanju na strani dioničara. Svrha sustava odvojenih poreznih stopa jest smanjivanje dvostrukog oporezivanja dividendi.⁵²

⁵¹ Anić-Antić, Idžojtić (2012.) – Privremene razlike i učinci privremenih razlika na fer i objektivno financijsko izvještavanje u Republici Hrvatskoj, str. 644., preuzeto sa: <file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/anic.pdf>, pristupljeno 13.08.2020. godine

⁵² Kesner-Škreb, M. (2004). Porez na dobit. Financijska teorija i praksa. 28 (4), str. 501-504. preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/pojmovnik2.pdf>, pristupljeno 14.08.2020. godine

4. KOMPARATIVNA ANALIZA POREZNOG OPTEREĆENJA DOBITI U REPUBLICI HRVATSKOJ S ODABRANIM ZEMLJAMA EUROPSKE UNIJE

Tabela 9: Sustav poreza na dobit u odabranim zemljama Europske unije

Zemlja	Posljednji	prijašnji	upućivanje	Jedinica
<u>Malta</u>	35	35	DEC / 18	%
<u>Francuska</u>	33.3	33.3	DEC / 20	%
<u>Njemačka</u>	30	30	DEC / 20	%
<u>Belgija</u>	29	29	DEC / 19	%
<u>Luksemburg</u>	27.08	27.08	DEC / 18	%
<u>Austrija</u>	25	25	DEC / 18	%
<u>Nizozemska</u>	25	25	DEC / 20	%
<u>Španjolska</u>	25	25	DEC / 20	%
<u>Grčka</u>	24	28	DEC / 20	%
<u>Italija</u>	24	24	DEC / 20	%
<u>Danska</u>	22	22	DEC / 19	%
<u>Norveška</u>	22	22	DEC / 20	%
<u>Turska</u>	22	22	DEC / 20	%
<u>Švedska</u>	21.4	21.4	DEC / 20	%
<u>Europska unija</u>	21.3	21,9	DEC / 18	%
<u>Portugal</u>	21	21	DEC / 20	%
<u>Slovačka</u>	21	21	DEC / 18	%

Zemlja	Posljednji	prijašnji	upućivanje	Jedinica
<u>Estonija</u>	20	20	DEC / 18	%
<u>Finska</u>	20	20	DEC / 20	%
<u>Island</u>	20	20	DEC / 20	%
<u>Letonija</u>	20	15	DEC / 18	%
<u>Rusija</u>	20	20	DEC / 20	%
<u>Češka Republika</u>	19	19	DEC / 19	%
<u>Poljska</u>	19	19	DEC / 20	%
<u>Slovenija</u>	19	19	DEC / 19	%
<u>Ujedinjeno Kraljevstvo</u>	19	19	DEC / 20	%
<u>Bjelorusija</u>	18	18	DEC / 18	%
<u>Hrvatska</u>	18	18	DEC / 19	%
<u>Švicarska</u>	18	18	DEC / 20	%
<u>Ukrajina</u>	18	18	DEC / 20	%
<u>Rumunjska</u>	16	16	DEC / 20	%
<u>Albanija</u>	15	15	DEC / 18	%
<u>Litva</u>	15	15	DEC / 18	%
<u>Srbija</u>	15	15	DEC / 19	%
<u>Cipar</u>	12.5	12.5	DEC / 18	%
<u>Irska</u>	12.5	12.5	DEC / 20	%

Zemlja	Posljednji	prijašnji	upućivanje	Jedinica
<u>Lihtenštajn</u>	12.5	12.5	DEC / 18	%
<u>Moldavija</u>	12	12	DEC / 18	%
<u>Bosna i Hercegovina</u>	10	10	DEC / 18	%
<u>Bugarska</u>	10	10	DEC / 19	%
<u>Kosovo</u>	10	10	DEC / 20	%
<u>Makedonija</u>	10	10	DEC / 18	%
<u>Mađarska</u>	9	9	DEC / 20	%
<u>Crna Gora</u>	9	9	DEC / 18	%
<u>Otok Man</u>	0	0	DEC / 20	%

Izvor: Trading Economics (2020.) – Country-list, Corporate Tax Rate, preuzeto sa:
<https://tradingeconomics.com/country-list/corporate-tax-rate?continent=europe>, pristupljeno 12.08.2020.
 godine

4.2. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Hrvatskoj

Porezni sustav u Hrvatskoj potrošno je orijentiran, odnosno glavnina poreznih prihoda ubire se od potrošnih poreza ili, drugim riječima, PDV-a i trošarina. Ovakva orijentacija ima niz dobrih karakteristika koje su vezane uz prednosti neizravnih poreza u odnosu na izravne, ali i jednu negativnu, a to je regresivni učinak, koji se očituje u činjenici da osobe s manjom ekonomskom snagom ustvari snose veći ili teži porezni teret.⁵³

⁵³ Šimurina, N. et al (2012) *Javne financije u Hrvatskoj*. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb, str. 105

Tabela 10: Iznosi pojedinih vrsta poreza u Republici Hrvatskoj u 2018. i 2019. godini

	(000 HRK)	
	2018.	2019.
Porezi	78.404.735	83.119.933
Porez na dohodak	20.371	0
Porez na dobit	8.487.926	9.303.114
PDV	51.561.678	54.898.529
Trošarine	15.872.141	16.264.097
Ostali porezi	402.156	429.133

Izvor: obrada autorice prema: Državni proračun 2020, preuzeto sa: <http://www.mfin.hr/hr/vremenske-serije-podataka>, pristupljeno 24.8.2020. godine

U tablici 8. prikazani su iznosi prikupljenih poreza u 2018. i 2019. godini u Republici Hrvatskoj. U 2018. godini prikupljeno je približno 78 milijarde kuna poreza. Od ukupno prikupljeni poreza najveći dio od 51 milijardu kuna se odnosi na PDV. Nakon PDV-a najveći dio čine trošarine, zatim porez na dobit od približno 8 milijarde kuna, te ostali porezi i kao zadnji porez na dohodak-

Porez na dobit porezni je oblik koji čini jedan od najznačajnijih elementa poreznih sustava suvremenih zemalja. Sukladno tome navedeni je predmet interesa države, poreznih obveznika, ali i drugih interesnih skupina. Premda je njegova visina propisana zakonskom stopom poreza na dobit, činjenica da fiskalni sustavi uobičajeno dopuštaju upotrebu poreznih poticaja i olakšica determinira postojanje razlika između stvarnog i zakonski propisanog tereta. Teorijski fundus upućuje na to da je stvarno porezno opterećenje u Republici Hrvatskoj relativno nisko u odnosu na zemlje u okruženju te da poduzeća plaćaju efektivno niži porez na dobit od zakonski određenog.⁵⁴

Neprofitne organizacije koje obavljanjem gospodarske djelatnosti stječu prihode na tržištu obveznici su poreza na dobit. Ove organizacije mogu porez na dobit plaćati na paušalnu osnovicu ili prema redovnom postupku, te prema novčanom načelu. Neprofitne

⁵⁴ Bubanić, Korent (2017) – Efektivno opterećenje porezom na dobit u Hrvatskoj, str. 176., preuzeto sa: file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/1053626.Knjiga_PuFiSuMU_2020-176-197.pdf, pristupljeno 13.08.2020. godine

organizacije koje porez na dobit plaćaju po redovnom postupku obvezne su u računovodstvu osigurati podatke za potrebe oporezivanja, te do 30.4.2020. podnijeti prijavu poreza na dobit za 2019.⁵⁵

Stavke koje podižu poreznu osnovicu su gubici nastali uslijed vrijednosnog usklađivanja materijalne imovine, potraživanja ili vrijednosnih papira, rashodi od rezerviranja, amortizacija iznad propisanih stopa, dio troškova reprezentacije i korištenja osobnim vozilom i sl.

Primjerice, ako je poduzetnik za reprezentaciju potrošio 10.000 kuna, samo polovica te svote (5000 kuna) ulazi u porezno priznate rashode, a drugih 5000 kuna se ne priznaje i za taj iznos se povećava porezna osnovica.

S druge strane, **poreznu osnovicu umanjuju** stavke poput ostvarenih gubitaka iz prethodnih razdoblja, prihoda po osnovi vrijednosnog usklađivanja imovine, potraživanja i vrijednosnih papira (povećanje vrijednosti, nerealizirana dobit), državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte (od 100 do 150 posto opravdanih troškova), državnih potpora za obrazovanje i izobrazbu radnika, prihoda od dividendi ili udjela u dobiti i sl.

Poreznu osnovicu mogu smanjiti i rezerviranja za očekivane buduće troškove kao što su troškovi započetih sudskih sporova ili troškovi otpremnina pod uvjetom da je već donesen program zbrinjavanja viška radnika.

Kako bi umanjili ili potpuno izbjegli porez na dobit, poduzetnici mogu koristiti i olakšice za realizirane investicije. Prema Zakonu o poticanju ulaganja, ukupna potpora za ulaganje izračunava se kao postotak vrijednosti ulaganja, odnosno utvrđuje se na temelju prihvatljivih troškova ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu ili na temelju prihvatljivih troškova otvaranja novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem (trošak plaća).⁵⁶

⁵⁵ TEB.HR (2020.) - Obračun poreza na dobit za 2019. kod neprofitnih organizacija, preuzeto sa: <https://www.teb.hr/novosti/2020/obracun-poreza-na-dobit-za-2019-kod-neprofitnih-organizacija/>, pristupljeno 13.08.2020. godine

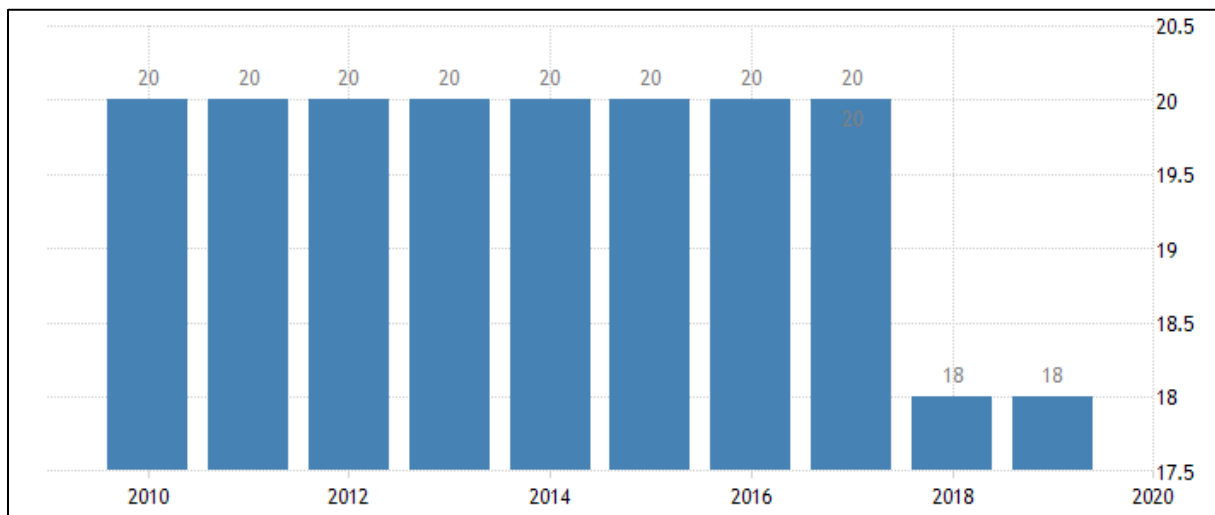
⁵⁶ Tportal.hr, Korda, Z. (2019.) – Vrijeme je za obračun poreza na dobit, evo kako možete izbjeći velika davanja, preuzeto sa: <https://www.tportal.hr/biznis/clanak/vrijeme-je-za-obracun-poreza-na-dobit-evo-kako-mozete-izbjeci-velika-davanja-foto-20190416>, pristupljeno 14.08.2020. godine

Slika 5: Porezni sustav poreza na dobit Hrvatske

Porezi Hrvatske	Posljednji	prijašnji	Najviši	najniža	Jedinica	
Stopa poreza na dobit	18.00	18.00	20.32	18.00	posto	[+]
Stopa poreza na dohodak	36.00	36.00	56.10	36.00	posto	[+]
Stopa poreza na promet	25.00	25.00	25.00	22.00	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti	36.50	37.20	37.20	35.20	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za tvrtke	16.50	17.20	17.20	15.20	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za zaposlenike	20.00	20.00	20.00	20.00	posto	[+]

Izvor: Trading Economics (2020.) – Croatia Corporate Tax Rate, preuzeto sa:
<https://tradingeconomics.com/croatia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 15.08.2020. godine

Slika 6: Prikaz stope poreza na dobit za Hrvatsku u razdoblju od 2010.-2020.

Izvor: Trading Economics (2020.) – Croatia Corporate Tax Rate, preuzeto sa:
<https://tradingeconomics.com/croatia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 15.08.2020. godine

Iz ovog grafikona je vidljivo kako je kroz posljednjih 10 godina stopa poreza na dobit u Hrvatskoj od 2010. do 2017. godine stagnirala, odnosno kroz cijeli period iznosila je 20%. 2018. godine dogodio se pad od 2 postotna poena, te je stopa poreza na dobit iznosila 18%. Ta stopa se zadržala do danas, odnosno 2020. godine, gdje i dalje iznosi 18%.

Smanjenjem porezne stope pretpostavlja se kako je vlada htjela postići bolje i sigurnije uvijete za poduzeća, vlasnike, investitore te utjecati na to da Hrvatska bude konkurentna

zemlja za zadržavanje inženjera, profesionalaca, specijalista i drugog iskusnog i visoko obrazovanog kadra.

4.2.1. Izračun u Hrvatskoj

Na sljedećem pojednostavljenom primjeru biti će prikazan izračun neto dobiti (porez nakon oporezivanja) poduzeća. U obzir će se uzeti 3 godine u zadnjih 10 godina. 2012. godina sa stopom poreza na dobit 20%, 2017. godina također sa stopom od 20%, te 2019. godina sa stopama 12% i 18%. Stopa od 12% primjenjuje se kada je dobit poduzeća manja od 7.500.000,00 kn, dok se stopa od 18% koristi pri dobiti većoj od 7.500.000,01 kn.

Primjer:

Trgovačko društvo „ABC“ sa sjedištem u Zagrebu je 2019. godine poslovalo sa prihodima u iznosu od 5.000.000,00 kn i rashodima u iznosu od 1.200.000,00 kn. Temeljem toga poduzeće „ABC“ je poslovalo sa ostvarenom dobiti te ona u računovodstvene svrhe iznosi 3.800.000,00 kn. U poreznom razdoblju nije bilo stavki povećanja ili smanjenja dobiti pa je porezna osnovica jednaka dobiti u računovodstvene svrhe. Porez na dobit iznosila je 20% u 2012. i 2017. godinu, te 12% i 18% u 2020. godinu

		2012. godina	2017. godina	2020. godina
+	PRIHODI	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn
-	RASHODI	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	760.000,00 kn (20%)	760.000,00 kn (20%)	456.000,00 kn (12%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	3.040.000,00 kn	3.040.000,00 kn	3.344.000,00 kn

Obrazloženje primjera:

Iz izračuna je moguće vidjeti da je kroz period od 8 godina Republika Hrvatska smanjila stopu poreza na dobit sa 20% na 12% i 18%. S obzirom da je poduzeće „ABC“ iz primjera u 2020. godini ostvarilo dobit manju od 7.500.000,00 kn, stopa poreza na dobit iznosila je 12%, u odnosu na 2012. i 2017. godinu gdje su stope poreza na dobit bile nepromijenjene te su

iznosile 20%. Razlika u iznosu od 8% koliko je smanjena stopa poreza na dobit u 2020. godini, omogućila je poduzeću „ABC“ da u 2020. godini (uz pretpostavku da je poduzeće 2012..2017. i 2020. godine ostvarilo bruto dobit od 3.800.000,00 kn) ostvari neto dobit (dobit nakon oporezivanja) veću za 304.000,00 kn nego prijašnjih godina.

Ovim podatkom dolazimo do zaključka da je porezni sustav Republike Hrvatske, barem što se tiče poreza na dobit poduzeća postao pogodniji, te samim time i privlačniji mladim poduzetnicima za ostvarenjem vlastita poduzeća.

4.1. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Švedskoj

Pri analizi poreznog sustava Švedske važna je 1991. godina u kojoj se dogodila velika gospodarska, ali i porezna reforma. Troškovi države su se konstantno povećavali u razdoblju od 1960-ih, pa sve do 1990-ih, a sve je to dovodilo i do povećanja poreznog tereta koji je iznosio nešto iznad 50% BDP-a. Bitna činjenica koja opisuje reformu gospodarstva, upravo leži u tome da je u cijeloj državi početkom 1990-ih bio dereguliran i privatiziran energetska, prometni, poštanski i telekomunikacijski sektor, kao i mnoge druge djelatnosti.⁵⁷ Cilj porezne reforme je bio taj da se smanje porezne stope, ali opet s druge strane da se proširi porezna baza, odnosno predmeti oporezivanja. Gotovo 40% tog gubitka prihoda trebalo je nadoknaditi povećanim prihodima iz novog sustava oporezivanja dohotka od kapitala, nekretnina i stambenih prostora.⁵⁸

Švedska stopa poreza na dobit jedna je od najpovoljnijih u svijetu, a zemlja je vrlo otvorena prema stranim vlasnicima tvrtki. Prema međunarodnim standardima, stope poreza na dobit u Švedskoj vrlo su niske i temelje se samo na godišnjoj dobiti. Porezi za izdavanje dozvola i lokalni porezi također ne postoje. Ova porezna klima vrlo je korisna za osnivanje podružnice

⁵⁷ Hinšt D. Liberal.hr za slobodne ljude i slobodno tržište (2017.). Kako je Švedska napravila zaokret i što bi Hrvatska iz toga mogla naučiti, preuzeto sa: <https://liberal.hr/clanak.php?id=801>, pristupljeno 15.08.2020. godine

⁵⁸ Agell J, Englund P i Södersten J. (1995). Swedish Economic Policy Review 2 - The Swedish Tax Reform An Introduction, str. 219-228., preuzeto sa: <https://www.government.se/49b744/contentassets/a636760acb0d49c3be629673e7d8298d/jonas-agell-peterenglund--jan-sodersten-introduction>, pristupljeno 15.08.2020. godine

ili holdinga u državi. Ostale porezne olakšice uključuju oslobođanje od kapitalnih dobitaka, odbitne kamate, nisko zadržavanje dividendi i liberalna pravila glede kapitalizacije.⁵⁹

Danas, Švedska je poznata po otvorenosti, darežljivosti i socijalnoj državi. Ali u isto vrijeme, riječ je o najjačoj pro-business ekonomiji u Europi koja je dovela do toga da 2015. ova zemlja bude proglašena za europski centar uspješnih start-upova i razvoja novih tehnologija, ispred Njemačke, Francuske i drugih zemalja na kontinentu. Tu titulu Švedska nosi i danas.

Korporativni porez (ili porez na dobit) iznosio je do 1990. godine čak 60 posto, a porez na dohodak je išao do 105 posto. Koliko je takva politika širenja socijalne države nauštrb poduzetništva bila pogubna za ekonomiju, pokazuje činjenica da je godišnja inflacija prešla 15 posto, plaće godinama nisu rasle, a nijedna nova značajna kompanija nije se iznjedrila u periodu od 1965. do 1995. godine. Trideset godina stagnacije koja je prijetila potpunim urušavanjem države. Šveđani su shvatili da moraju napraviti drastične promjene te su početkom 1990-ih, nakon dugogodišnje vladavine Socijaldemokrata, izabrali desni blok (liberale i konzervativce) koji je obećavao preporod. Otad je uvedeno mnogo značajnih promjena. Porez na dohodak je prepolovljen (iako je još uvijek previsok), a porez na dobit postupno smanjivan od 1992. do 2008. do 29 posto.

Skandinavske zemlje imaju i dalje viši porez na dobit od Hrvatske (gdje on iznosi 18 posto za tvrtke koje ostvaruju dobit veću od milijun kuna, a za ostale 12 posto), ali u ukupnom poreznom opterećenju Hrvatska je gora od njih. Primjerice, u Švedskoj se usluge javnog zdravstva većim dijelom plaćaju od PDV-a i poreza na dohodak i dobit, nema posebnog obaveznog zdravstvenog doprinosa koji u Hrvatskoj iznosi 16,5 posto, a obavezni dio mirovinskog osiguranja im je znatno niži od hrvatskog gdje iznosi 15 posto.⁶⁰

U Švedskoj stopa poreza na dobit je porez prikupljen od tvrtki. Njegov iznos temelji se na neto prihodu koje kompanije dobivaju tijekom obavljanja svoje poslovne aktivnosti, obično tijekom jedne poslovne godine.

⁵⁹ SiguianteCapital (2012.) – Stope poreza na dobit u Švedskoj, preuzeto sa:

<https://www.siguiantecap.com/corporate-income-tax-rates-in-sweden/>, pristupljeno 14.08.2020. godine

⁶⁰ Nakić, M. (2019.) Liberal.hr – Kako je Švedska postala centar startupa i predvodnica pro-business politike za cijelu Europu, preuzeto sa: <https://www.liberal.hr/svedska-danska-skandinavija-nordijske-zemlje-startupi-frederik-reinfeldt-porez-na-dobit-porez-311>, pristupljeno 15.08.2020. godine

Tvrtke i podružnice koje posluju (tj. imaju stalnu poslovnicu) u Švedskoj moraju platiti porez u Švedskoj. Švedska kompanija općenito se oporezuje svjetski prihod. Gubici nastali u poduzeću mogu se prenositi u neograničeno vrijeme i nadoknađivati protiv oporezive dobiti. Ograničenja upotrebe gubitaka mogu se, međutim, primjenjivati kad dođe do promjene vlasništva. Porez na dobit u Švedskoj je 21,4% od 2019. Također je donesena odluka na sniziti stopu poreza na dobit na 20,6% do 2021. Efektivna stopa može biti čak i niža jer tvrtke imaju mogućnost odbitka godišnje izdvajanja za rezervu raspodjele poreza do 25 posto njihove dobiti (vidi „Raspodjela poreza rezerva“, ispod).⁶¹

Slika 7: Švedski porezi

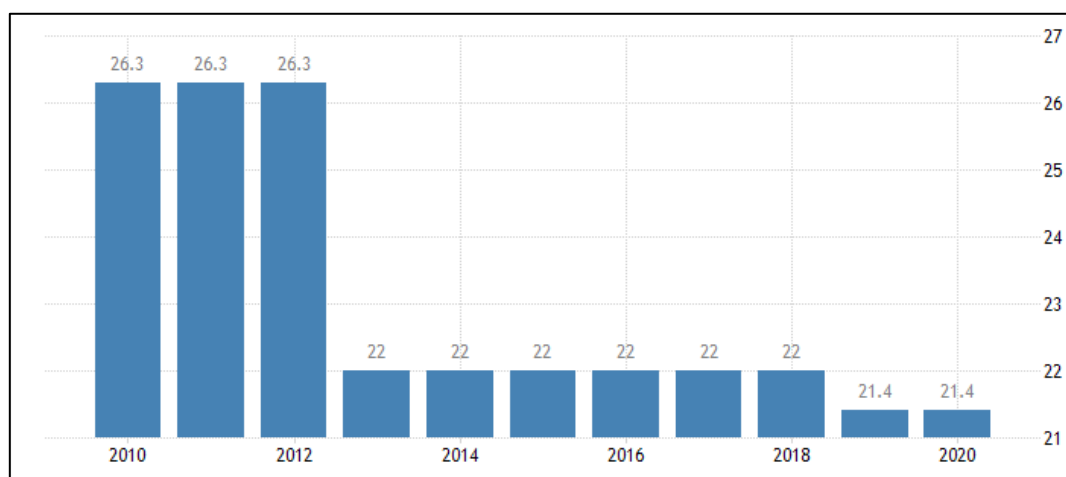
Švedski Porezi	Posljednji	prijašnji	Najviši	najniža	Jedinica	
Stopa poreza na dobit	21.40	21.40	60.10	21.40	posto	[+]
Stopa poreza na dohodak	57.20	57.20	61.40	51.50	posto	[+]
Stopa poreza na promet	25.00	25.00	25.00	25.00	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti	38.42	38.42	39.90	38.40	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za tvrtke	31.42	31.42	32.90	31.40	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za zaposlenike	7.00	7.00	7.00	7.00	posto	[+]

Izvor: Trading Economics (2020.) – Sweden Corporate Tax Rate, preuzeto sa:

<https://tradingeconomics.com/sweden/corporate-tax-rate?fbclid=IwAR2NrKCrPjD-2T95-DMmR0paHRF42DWqCjmAyheq7crBlls20L6JZ1O47Pw>, pristupljeno 15.08. 2020. godine

⁶¹ Corporate Tax in Sweden (2019.) – Business Sweden, str. 2-3., preuzeto sa: <https://www.business-sweden.com/globalassets/services/learning-center/establishment-guides/corporate-taxes-in-sweden.pdf>, pristupljeno 15.08.2020. godine

Slika 8: Prikaz stope poreza na dobit za Švedsku u razdoblju od 2010.-2020.

Izvor: Trading Economics (2020.) – Sweden Corporate Tax Rate, preuzeto sa:

<https://tradingeconomics.com/sweden/corporate-tax-rate?fbclid=IwAR2NrKCrPjD-2T95-DMmR0paHRF42DWgCjmAyheq7crBlIs20L6JZ1O47Pw>, pristupljeno 15.08. 2020. godine

Iz slike 6. vidljivo je smanjenje poreza na dobit kroz period od 10 godina. Od 2010. do 2012. godine porez je iznosio 26,3% te nakon 2012. godine dolazi do značajnog pada od 4,3 postotna poena, te se porez sljedećih 6 godina ne mijenja, odnosno ostaje 22%. Nakon dugog fiksnog perioda od 6 godina gdje se stopa poreza na dobit nije mijenjala, 2017. godine se smanjuje za 0,4 postotna poena te iznosi 21,4%. Ta se stopa zadržala do danas i 2020. godine iznosi 21,4%.

OSNIVANJE TVRTKE U ŠVEDSKOJ: ⁶²

Glavni porezi	Stopa
Porez na dobit	21,4% za 2019. 20,6% nakon 31. prosinca 2020. godine
Porezna stopa za strane tvrtke	Rezidentni porezni obveznici oporezuju se na globalni dohodak, dok se strani porezni obveznici oporezuju samo na dobit koju imaju u Švedskoj. Ne postoje posebne porezne stope za strane tvrtke.
Oporezivanje kapitalne dobiti	Kapitalni dobiti od poslovne prodaje dionica u rezidencijalnoj kompaniji uglavnom su oslobođeni od poreza. Kotirane / kotirane dionice smatraju se poslovnim iz razloga ako društvo ima udjel koji odgovara najmanje 10% glasačkih prava ili se dionice drže u poslovanju najmanje godinu dana; dok se dionice koje ne kotiraju ili

⁶² ImportExportSolution (2020.) – Osnivanje tvrtke u Švedskoj, preuzeto sa: <https://import-export.societegenerale.fr/en/country/sweden/company-corporate-taxes>, pristupljeno 16.08.2020. godine

Glavni porezi	Stopa
	kotiraju na kraju uvijek se smatraju poslovnim razlozima. Kapitalni dobici koji se ne smatraju poslovnim odnosima tretiraju se kao komercijalni prihodi i oporezuju se u iznosu od 21,4%.
Glavne dopuštene odbitke i porezne olakšice	Troškovi nastali za poslovanje uglavnom se odbijaju, uključujući plaćanja kamata, najma i tantijema, amortizaciju, gubitke i rezerve. Opći početni troškovi za ostvarivanje i održavanje poslovnog prihoda obično se odbijaju. Kamatni troškovi za vanjske zajmove u cijelosti su odbitni, dok se kamate isplaćene povezanim tvrtkama odbijaju samo ako se iznimka primjenjuje u skladu sa švedskim ograničenjima ukidanja kamata i ako se poštuje načelo ograničenja tržišnog odnosa. Loši dugovi mogu se odbiti ako se dokažu da su u potpunosti ili djelomično bezvrijedni, dok se dobrotvorni prilozi u pravilu ne mogu odbiti. Neke stavke poput raspodjele dobiti, troškova zabave koji prelaze određeni iznos i poreza ne mogu se odbiti. Olakšice za dvostruko oporezivanje predviđene su za švedske tvrtke koje su oporezovane u inozemstvu. Porezni kredit u inozemstvu ne smije biti veći od švedskog poreza na dohodak koji se može pripisati dohotku iz inozemstva. Poboljšanja zemljišta mogu se amortizirati po stopi od 5% na godinu nabavne cijene, a zgrade po stopama između 2% i 5% / godišnje oporezive. Neto gubici iz poslovanja mogu se prenositi u nedogled, osim u slučaju izravne ili neizravne promjene vlasničke strukture poduzeća. Prijenos gubitaka tehnički nije dopušten; međutim, rezerva za raspodjelu poreza ("<i>periodiseringsfond</i>") omogućuje tvrtkama da nadoknade nastale gubitke dobiti prijašnjih godina (ograničeno na 30% prihoda prije oporezivanja u poreznoj godini).
Ostali porezi na dobit	Godišnja stopa poreza na nekretnine na poslovne prostore kreće se od 0,2% do 2,2% od vrijednosti obračunatog poreza (koju porezne vlasti utvrđuju na temelju podataka koje je vlasnik dao na svojoj nekretnini). Stopa je obično niža za industrijsko vlasništvo (oko 0,5%). Za prijenos nekretnina, carinska pristojba u iznosu od 4,25% naplaćuje se na vrijednost stjecanja ili na vrijednost koju procjenjuju porezne vlasti (za izračun se koristi najveća vrijednost) kada je prenositelj pravna osoba. Stopa varira između 0,4% i 2% za hipoteke. Obvezna naknada socijalnog osiguranja koju poslodavci plaćaju na ime zaposlenika (ili samozaposlenih) naplaćuje se 31,42%. Za osobe rođene u razdoblju između 1938. i 1953. primjenjuju se snižene stope (0% ili 10,21%). Mirovinske naknade izvan obveznog sustava uobičajene su među većinom švedskih poslodavaca. Posebni porez na plaću obračunava se oko 24% na ove dodatne premije / obveze za mirovine i odbija se za potrebe poreza na dobit. Posljednjih godina uvedeni su razni porezi okoliša, uključujući porez na energiju, porez na ugljik i porez na sumpor.

Prijenos dobiti

Sva društva unutar korporacije smatraju se zasebnim subjektima u svrhu oporezivanja i porezi se ne naplaćuju protiv skupine kao cjeline. To omogućava tvrtkama da provode učinkovito planiranje poreza na dobit i prenose velike postotke dobiti na druge tvrtke u grupi. Prijenosi se mogu obavljati sve dok grupa posjeduje 90 posto ili više udjela prijenosnih tvrtki.

Stopa poreza na dividende

Svaka dividenda podijeljena stranim dioničarima korporacije izuzeta je od poreza po odbitku u Švedskoj, što znači da su i dividende na dionice koje ne kotiraju na burzi oslobođene poreza po odbitku. Ova stopa poreza na dividende trebala bi biti vrlo atraktivna za strane korporativne dioničare i to je ono što švedske holdinge čini tako atraktivnim. U slučajevima kada dividende nisu izuzete, stopa poreza po odbitku iznosi 30 posto, ali taj se iznos obično može oduzeti ili smanjiti pozivanjem međunarodnih ugovora o dvostrukom oporezivanju.

Porez na dobit

Dobit od kapitala na dionicama koje ne kotiraju na burzi i dionicama stranih fizičkih ili pravnih osoba također je oslobođen poreza po odbitku (porez na kapitalni dobitak). Osim toga, kotirane dionice u iznosu od 10 posto glasačkih prava poduzeća koje su održane najmanje godinu dana ispunjavaju uvjete za izuzeće. Međutim, kapitalni gubici na dionicama ne mogu se odbiti.

Porezno odbitni troškovi kamata

U Švedskoj uglavnom postoje porezno priznati troškovi kamate. To omogućuje tvrtkama da izbjegnu poreze uspostavljanjem interne strukture u kojoj se povrat ulaganja investira kao kamata. Međutim, švedski porezni zakon primjenjuje ograničenja za odbitke kamata na kredite podrijetlom unutar grupe.⁶³

⁶³ SiguianteCapital (2012.) – Stopa poreza na dobit u Švedskoj, preuzeto sa: <https://www.siguiantecap.com/corporate-income-tax-rates-in-sweden/>, pristupljeno 14.08.2020. godine

4.1.1. Primjer u Švedskoj

Na sljedećem pojednostavljenom primjeru biti će prikazan izračun neto dobiti (porez nakon oporezivanja) poduzeća. U obzir će se uzeti 3 godine u zadnjih 10 godina. 2012. godina sa stopom poreza na dobit 26,3 %, 2017. godina sa stopom od 22%, te 2019. godina gdje stopa poreza na dobit iznosi 21,4%.

Primjer:

Trgovačko društvo „ABC“ sa sjedištem u Stockholmu je 2019. godine poslovalo sa prihodima u iznosu od 5.000.000,00 kn i rashodima u iznosu od 1.200.000,00 kn. Temeljem toga poduzeće „ABC“ je poslovalo sa ostvarenom dobiti te ona u računovodstvene svrhe iznosi 3.800.000,00 kn . U poreznom razdoblju nije bilo stavki povećanja ili smanjenja dobiti pa je porezna osnovica jednaka dobiti u računovodstvene svrhe. Porez na dobit u 2012. godini iznosi 26,3%, 2017. godini 22% i u 2019. godini 21,4%.

		2012. godina	2017. godina	2020. godina
+	PRIHODI	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn
-	RASHODI	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	999.400,00 kn (26,3%)	836.000,00 kn (22%)	813.200,00 kn (21,4%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	2.800.600,00 kn	2.964.000,00 kn	2.986.800,00 kn

Obrazloženje primjera:

Iz izračuna je moguće vidjeti da je Kraljevina Švedska kroz period od 8 godina (2012. – 2020. godine) postepeno smanjivala stopu poreza na dobit, te samim time postala postala sve privlačnija za otvaranjem poduzeća. U 2012. godini stopa poreza na dobit iznosila je 26,3% te je poduzeće ostvarilo neto dobit (dobit nakon oporezivanja) u iznosu od 2.800.600,00 kn. u 2017. godini stopa poreza na dobit smanjila se za 4,3 postotna poena te je poduzeće ostvarilo neto dobit od 2.964.000,00 kn što je za 163.400,00 kn više u odnosu na 2012.

godinu. 2020. godine stopa poreza na dobit ponovno se smanjuje za 0.06 postotna poena i iznosi 21,4%, te poduzeće „ABC“ ostvaruje neto dobit od 2.986.800,00 kn i time ostvaruje dobit za 22.800,00 kn veću nego 2017. godine. Ako uzmemo za primjer 2012. godinu i 2020. godinu, poduzeće „ABC“ ostvarilo je u 2020. godini neto dobit veću za 186.200,00 kn u odnosu na 2012. godinu.

Na temelju dobivenih rezultata možemo vidjeti kako je cilj Republike Švedske baziran na gospodarskom rastu i potrebi da se poveća poduzetnička aktivnost države. Za vlastite poduzetnike Švedska je kroz godine postajala, a i dalje je sve pogodnije i privlačnije za otvaranje novih poduzeća, a postojeće i dalje podupire u radu.

4.2. Analiza poreznog opterećenja dobiti u Republici Sloveniji

Slovenija je veoma mala, no brzo rastuća zemlja koja nudi niz prednosti za otvaranje firmi. Svega dva milijuna stanovnika živi u Sloveniji, a razlozi da otvorite firmu u Sloveniji i pridružite se ovim ljudima su mnogobrojni. Slovenija slovi za ekonomski najrazvijeniji dio Balkana, a gospodarski rast se bilježi iz godine u godinu. Izvoz Slovenije veći je od uvoza, što nije slučaj kod mnogih europskih zemalja, te je zbog toga ovo još jedna dodatna potvrda o tome koliko je ona ekonomski razvijena.⁶⁴

Porez na dobit u Sloveniji iznosi 19%. U Sloveniji se to uvijek izračunava za prethodnu poslovnu godinu, tj. od 1. siječnja do 31. prosinca. Strano poduzeće koje posluje u Sloveniji mora ga platiti čak i ako se njihove poslovne aktivnosti obavljaju preko poslovne jedinice. U Sloveniji postoji i posebna stopa poreza koja iznosi 0% za investicijske fondove, mirovinske fondove i društva rizičnog kapitala ukoliko ispunjavaju određene uvjete.⁶⁵

⁶⁴ Loše vijesti.com (2019.) – Otvorite firmu u Sloveniji zbog manjih poreza, preuzeto sa:

<https://www.lose-vijesti.com/otvorite-firmu-u-sloveniji-zbog-manjih-poreza/>, pristupljeno 15.08.2020. godine

⁶⁵ Data.si. (2019) - Porez u Sloveniji – poslužte sa svojim preduzećem u EU, preuzeto sa: <https://data.si/hr/porez-u-sloveniji/>, pristupljeno 15.08.2020. godine

Tabela 11: Struktura poreznih prihoda Slovenije od 2014.-2016. godine

	2014.	2015.	2016.
Ukupni porezni prihodi	100	100	100
Porezi	60,0	60,2	59,8
1.Porez na dohodak	14,5	14,5	14,6
2. Porez na dobit	3,6	4,4	4,2
3.Porez na radnu snagu	0,2	0,1	0,1
4.Porez na imovinu	1,9	1,7	1,8
5.Porez na robu i usluge	39,2	38,9	38,2
6. Ostali porezi	0,6	0,6	0,9

Izvor: Izrada autora prema: Taxation in Slovenija (2018), dostupno na:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Davcni-direktorat/DOKUMENTI/Taxation_in_Slovenia_2018.pdf,

str.4 , pristupljeno 24.08.2020. godine

U tablici br. 9 prikazana je struktura poreznih prihoda u Sloveniji od 2014. do 2016. godine. Od 100% ukupnih poreznih prihoda porezi zauzimaju 60% prihoda u 2014. godini od čega porezi na dobit iznosi 3,6% . U 2015. godini porezi predstavljaju 60,2% ukupnih poreznih prihoda gdje porez na dobit predstavlja 4,4%, dok u 2016. godini porezi zauzimaju 59,8% od čega je 4,2% poreza na dobit. Kroz sve 3 godine stopa poreza na dobit iznosila je 17%.

Iz tablice moguće je zaključiti da su poduzeća u 2015. godini ostvarivala veću dobit u odnosu na 2014. godinu, te je samim time udio poreza na dobit 2015. godine u ukupnim poreznim prihodima države veći za 0,8 postotna poena u odnosu na 2014. godinu. Do promjene dolazi 2016. godine kada se udio poreza na dobit u ukupnim poreznim prihodima države smanjuje za 0,02 postotna poena, što možemo tumačiti kao pad dobiti Slovenskih poduzeća u toj godini.

U 2020. godini opća stopa poreza na dobit iznosi 19%. Postoji posebna stopa od 0% koja se primjenjuje na investicijske fondove, mirovinske fondove i osiguravajuća društva za mirovinske programe pod određenim uvjetima. Postoji i režim poreza na tonažu, kao alternativa uobičajenom porezu na dobit. Dostupna je rezidencijalnim brodarskim tvrtkama s obzirom na njihov prihod od rada brodova u međunarodnom prometu. Režim postoji od 1. siječnja 2008 .; izborni rok traje 10 godina i može se obnoviti. Svi brodovi kojima upravlja

grupa poduzeća trebali bi biti uključeni u sustav poreza na tonažu. Porezna osnovica za određeni brod u poreznom razdoblju izračunava se množenjem dnevne porezne osnovice s brojem dana kada brod radi u danom poreznom razdoblju. Porezna osnovica zbroj je porezne osnovice za porezno razdoblje brodova uključenih u režim poreza na tonažu.

Porezna osnovica za izračun poreza na dobit je dobit, utvrđena kao višak prihoda nad rashodima priznat u računu dobiti i gubitka prema računovodstvenim standardima, ako Zakonom o porezu na dobit nije drugačije određeno. Oporezivi prihod uključuje prihode koji se utvrđuju prema računovodstvenim standardima. To općenito uključuje sav primljeni prihod i ostvarenu kapitalnu dobit. Priznati troškovi prema Zakonu o porezu na dobit su oni troškovi potrebni za stjecanje oporezivog prihoda. Rashodi koji nisu potrebni za stjecanje prihoda su troškovi za koje proizlazi da: nisu izravno povezani s obavljanjem djelatnosti i nisu posljedica obavljanja djelatnosti; privatne su prirode; i nisu u skladu s uobičajenom poslovnom praksom. Nepriznati troškovi su, između ostalog, prihodi slični dividendama, uključujući plaćanje skrivene raspodjele dobiti, troškovi koji pokrivaju gubitke iz prethodnih godina, troškovi koji se odnose na privatni život, uključujući pripadajući PDV, troškovi prisilne naplate poreza ili drugih nameta, kazne, porezi koje plaća partner kao fizička osoba, odbitni PDV koji porezni obveznik ne traži kao porezni kredit, kamate plaćene na poreze ili druge namete koji nisu plaćeni na vrijeme, kamate plaćene na zajmove primljene od osoba čiji je glavni ured ili prebivalište zemlja izvan EU-a s nominalnom razinom poreza na dobit manju od 12,5%, donacije i mito.⁶⁶

Zakon o porezu na dobit (ZDDPO-2) u Sloveniji uređuje plaćanje poreza na dobit. Porezna osnovica je dobit koju porezni obveznici ostvaruju obavljanjem djelatnosti i predstavlja višak prihoda nad troškovima utvrđenim ovim Zakonom. Stoga se prihodi i rashodi utvrđeni u računu dobiti i gubitka sukladno odredbama računovodstvenih standarda usklađuju (povećavaju i / ili smanjuju) u skladu s odredbama ZDDPO-2. Izjavu podnose pravne osobe prema domaćem zakonodavstvu (osim Republike Slovenije i samoupravne lokalne zajednice), pravne osobe prema stranom pravu i trgovačka društva ili udruženja osoba, uključujući civilno-pravna društva prema stranom zakonu, koja nemaju pravnu osobnost i ne podliježu porezu na dohodak. Rezidenti (porezni obveznici koji imaju sjedište u Sloveniji ili

⁶⁶ Taxation in Slovenia (2018.) , str.9., preuzeto sa: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Davcni-direktorat/DOKUMENTI/Taxation_in_Slovenia_2018.pdf, pristupljeno 17.08.2020. godine

mjesto u kojem uprava zapravo posluje u Sloveniji) su porezni obveznici svih prihoda koji imaju izvor u Sloveniji i inozemstvu. Nerezidenti su obveznici poreza na dohodak ostvarenog u poslovnoj jedinici ili preko poslovne jedinice u Sloveniji, te poreza na dohodak koji ima svoj izvor u Sloveniji i za koji je utvrđena porezna obveza po odbitku.

Porezni obveznik poreza na dobit mora poreznom tijelu podnijeti prijavu poreza na dobit najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, ako je porezno razdoblje isto kao i kalendarska godina. Ako porezni obveznik sastavi poreznu prijavu za porezno razdoblje koje se razlikuje od kalendarske godine i odgovara financijskoj godini, podnosi poreznu prijavu najkasnije tri mjeseca od početka tekuće financijske godine za prethodnu financijsku godinu. On mora obavijestiti porezno tijelo o izboru i ne može mijenjati odabrano porezno razdoblje tri godine. Specifične metode i rokovi za podnošenje porezne prijave utvrđeni su postupcima likvidacije poreznih obveznika, spajanjem, u posebnim slučajevima spajanja ili akvizicija, podjelama formiranjem i podjelama stjecanjem, u posebnim slučajevima podjela, podjelama formiranjem i podjelama stjecanjem, u u posebnim slučajevima podjela, u postupcima prisilne nagodbe, u stečajnom postupku, u postupku likvidacije, u postupcima raspuštanja poreznog obveznika po skraćenom postupku. Porezni obveznik podnosi obračun poreza na dobit s prilogima elektronički putem elektroničkih poslovnih usluga FURS eDavki.⁶⁷

Slika 9: Porezi u Sloveniji

Porezi Slovenije	Posljednji	prijašnji	Najviši	najniža	Jedinica	
Stopa poreza na dobit	19.00	19.00	25.00	17.00	posto	[+]
Stopa poreza na dohodak	50.00	50.00	50.00	41.00	posto	[+]
Stopa poreza na promet	22.00	22.00	22.00	19.00	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti	38.20	38.20	38.20	38.00	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za tvrtke	16.10	16.10	16.10	15.90	posto	[+]
Stopa socijalne sigurnosti za zaposlenike	22.10	22.10	22.10	22.10	posto	[+]

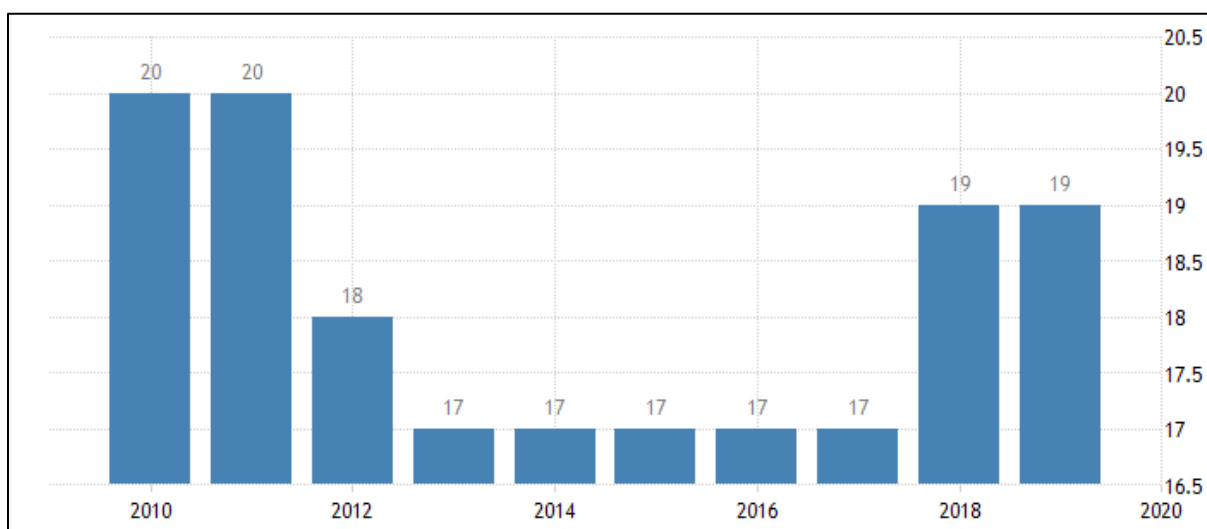
Izvor: Izvor: *Trading Economics (2020.) – Slovenia Corporate Tax Rate*, preuzeto sa:

<https://tradingeconomics.com/slovenia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 16.08.2020. godine

⁶⁷ Edavki (2020.) – Porez na dobit (DDPO), preuzeto sa:

https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=davek_od_dohodkov_pravnih_oseb_po_, pristupljeno 17.08.2020. godine

Slika 10: Prikaz stope poreza na dobit za Sloveniju u razdoblju od 2010.-2020.

Izvor: Trading Economics (2020.) – Slovenia Corporate Tax Rate, preuzeto sa:

<https://tradingeconomics.com/slovenia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 16.08.2020. godine

Iz slike 8 može se vidjeti kretanje poreza na dobit u Sloveniji u periodu od 2010. do 2020. godine. 2010. i 2020. godine stopa poreza na dobit iznosila je 20%, te je 2012. počela padati. 2013. godine pala je na 17% i taj je postotak zadržala kroz 5 godina. 2018. godine dolazi do porasta od 2 postotna poena, te se topa od 19% zadržala do danas. tj. 2020. godine.

Glavne prednosti otvaranja firme u Sloveniji:⁶⁸

- Fiksni porezi na dobit koji iznose 19%
- Nije potrebno plaćati druge doplate
- Nema sektorskih studija
- Svi troškovi u kombinaciji s aktivnostima tvrtke se preuzimaju
- Porez na PDV se vraća na račun tvrtke u samo 3 tjedna
- Firma se može otvoriti u samo 24 sata

Obračun poreza na dobit

Porezni obveznik obračunava i plaća porez na dobit (u daljnjem tekstu: DDPO) na temelju Zakona o porezu na dobit (ZDDPO-2) i na principu samooporezivanja, na osnovu izračuna koji

⁶⁸ www-stranice (2019.) – Otvorite firmu u Sloveniji ili Hrvatskoj, preuzeto sa: <http://www.www-stranice.com/otvorite-firmu-u-sloveniji-ili-hrvatskoj/>, pristupljeno 18.08.2020. godine

se obično sastavlja za kalendarsku godinu. Međutim, porezni obveznik može obavijestiti porezno tijelo da će njegovo porezno razdoblje biti isto kao i njegova poslovna godina, a razlikuje se od kalendarske godine, pri čemu tako odabrano razdoblje ne može biti duže od 12 mjeseci.

Osoba koja je dužna podnijeti DDPO izjavu je pravna osoba prema domaćem ili stranom zakonu, a to je:

1. koji ima prebivalište u Republici Sloveniji i mora obračunati porez na sav dohodak (kako onaj s izvorom u Sloveniji, tako i onaj s izvorom u inozemstvu) ili
2. nerezident Republike Slovenije koji je u Sloveniji odgovoran za obračun i plaćanje poreza na dohodak ostvarenog obavljanjem aktivnosti ili transakcija u poslovnoj jedinici ili preko poslovne jedinice nerezidenta u Republici Sloveniji.

Izjavu o DDPO-u mora podnijeti i porezni obveznik uspostavljen za neprofitne djelatnosti (npr. Zavod, udruženje, ustanova, vjerska zajednica, politička stranka, komora, reprezentativni sindikat itd.), čak i ako u potpunosti utvrdi prihod od neprofitnih aktivnosti

Porezni obveznik dužan je podnijeti izvještaj o DDPO-u za prethodnu kalendarsku godinu najkasnije tri mjeseca nakon završetka kalendarske godine (tj. Najkasnije do 31. ožujka), odnosno u roku od tri mjeseca nakon završetka financijske godine za prethodnu poslovnu godinu, ako je porezni obveznik odabrao poslovnu godinu. što se razlikuje od kalendara i o tome je obavijestilo porezno tijelo. U slučaju prelaska poreznog razdoblja (iz kalendarske u poslovnu godinu ili obrnuto), porezni obveznik također mora podnijeti povrat za prijelazno razdoblje (koje je manje od 12 mjeseci) u roku od tri mjeseca nakon završetka ovog prijelaznog razdoblja.

Posebnosti u sastavljanju i predlaganju izjave o DDPO odnose se i na poreznog obveznika čiji se status transformira ili pokreće postupak prisilne nagodbe, ili na poreznog obveznika nad kojim se pokreće postupak insolventnosti (stečaj, likvidacija) ili prestane djelovati. Pravni rokovi za podnošenje prijave u tim slučajevima su različiti i u pravilu kraći od tri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se sastavlja porez.

Porezni obveznik koji želi promijeniti način utvrđivanja porezne osnovice od 1. siječnja tekuće godine mora navesti u prijavi DDPO-a za prethodnu kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine u općim podacima prijave:

- obavijest o utvrđivanju porezne osnovice uzimajući u obzir standardne troškove i ispuniti Prilog 20. prijave ako želi na ovaj način utvrditi poreznu osnovicu i ispunjava sve uvjete za
- obavijest o prestanku utvrđivanja porezne osnovice s obzirom na standardne troškove, ako više ne ispunjava uvjete za utvrđivanje porezne osnovice na takav način ili više ne želi poreznu osnovicu utvrđivati na takav način.⁶⁹

Postupak otvaranja poduzeća u Sloveniji za rezidenta

Poduzeća prema slovenskom ili stranom zakonu snose porez na poduzeća. Kad se prvi put pokreće tvrtka u Sloveniji, potrebno je:

- upisati tvrtku u porezni registar
- voditi računovodstvene evidencije
- sastaviti poreznu prijavu tvrtke
- platiti akontaciju poreza na dohodak do roka za plaćanje poreza na dobit poduzeća [navesti rok plaćanja]
- podnijeti poreznu prijavu za poduzeća do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu

Porez se mora platiti na dobit, tj. Višak prihoda nad rashodima koji je nastala od tvrtke / organizacije iz poslovnih aktivnosti. Ako tvrtka ima **sjedište** ili posluje u Sloveniji, obveza je platiti porez na tvrtku na sav profit ostvaren u Sloveniji i inozemstvu. Ako tvrtka **nema**

⁶⁹ Republika Slovenija, Financijska Uprava (2020.) – Obračun poreza na dobit), preuzeto sa: https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/obracun_davka_od_dohodkov_pravnih_oseb/, pristupljeno 19.08.2020. godine

sjedište u Sloveniji, ali tamo ima samo ured ili podružnicu, porez na tvrtku plaća se samo na dobit ostvarenu u Sloveniji.⁷⁰

4.2.1. Primjer u Sloveniji

Na sljedećem pojednostavljenom primjeru biti će prikazana izračun neto dobiti (porez nakon oporezivanja) poduzeća. U obzir će se uzeti 3 godine u zadnjih 10 godina. 2012. godina sa stopom poreza na dobit 18%, 2017. godina sa stopom od 17%, te 2019. godina sa stopom poreza na dobit 19%.

Primjer:

Trgovačko društvo „ABC“ sa sjedištem u Ljubljani je 2019. godine poslovalo sa prihodima u iznosu od 5.000.000,00 kn i rashodima u iznosu od 1.200.000,00 kn. Temeljem toga poduzeće „ABC“ je poslovalo sa ostvarenom dobiti te ona u računovodstvene svrhe iznosi 3.800.000,00 kn . U poreznom razdoblju nije bilo stavki povećanja ili smanjenja dobiti pa je porezna osnovica jednaka dobiti u računovodstvene svrhe. Porez na dobit u 2012. godini iznosi 18%, 2017. godini 17% i u 2019. godini 19%.

		2012. godina	2017. godina	2020. godina
+	PRIHODI	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn	5.000.000,00 kn
-	RASHODI	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.200.000,00 kn
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	684.000,00 kn (18%)	646.000,00 kn (17%)	722.000,00 kn (19%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	3.116.000,00 kn	3.154.000,00 kn	3.078.000,00 kn

⁷⁰ Europa.eu (2019.) - Porez na tvrtke u EU – Sloveniji, preuzeto sa:
https://europa.eu/youreurope/business/taxation/business-tax/company-tax-eu/slovenia/index_en.htm,
 pristupljeno 15.08.2020. godine

Obrazloženje primjera:

Iz izračuna je moguće vidjeti da je Republika Slovenija kroz period od 5 godina (2012. – 2017. godine) smanjila stopu poreza na dobit za 1 postotni poen. Konkretno, 2012. godine stopa poreza na dobit iznosila je 18% te je poduzeće ostvarilo neto dobit u iznosu od 3.116.000,00 kn, dok je 2017. godine pri stopi od 17% ostvarilo neto dobit od 3.154.000,00 kn, što je razlika od 38.000,00 kn. Poduzeće je u 2017. godini ostvarilo neto dobit za 38.000,00 kn veću u odnosu na 2012. godine. No, 2020. godine stopa poreza na dobit povećala se za 2 postotni poen i iznosi 19%. Te godine poduzeće je poslovalo također sa dobitkom sa neto dobiti od 3.078.000,00 kn. U odnosu na 2017. godinu poduzeće je u 2020. godini ostvarilo neto dobit manju za 76.000,00 kn.

Na temelju dobivenih rezultata možemo vidjeti da je Slovenija počela smanjivati stopu poreza na dobit i nastojala postati privlačnija za investiranje, no porast stope poreza na dobit od 2 postotna poena unazadila je prvotni cilj države.

4.3. Usporedba Hrvatske, Švedske i Slovenije

Porez u Hrvatskoj u 2020. godini iznosi 12% i 18% (ovisno o dobiti koju poduzeće ostvari). Kroz period od 7 godina, država je smanjivala stopu poreza na dobit. U 2012. godini iznosila je 20%, kao i 2017. godine, dok se 2018. godine stopa poreza na dobit smanjila na 12% i 18%. Tim potezom Hrvatska je postala pogodnija i privlačnija za ulaganje, otvaranje ali i poticanje poduzetnika za daljnjim poslovanjem. Isti postupak ima i Švedska, no u Švedskoj su stope poreza na dobit imale izraženije promijene kroz godine. 2012. godine stopa poreza na dobit u Švedskoj je iznosila 26,3% , te se 2017. godine smanjila za 4,3 postotna poena, odnosno na 22%. Pad stope poreza na dobit tu nije stao, te je 2020. godine smanjen za dodatnih 0,04 postotna poena i iznosi 21,6%. Nakon 31. prosinca 2020. godine stopa će se dodatno smanjiti i iznositi 20,6%. Ovakvi potezi Švedske pokazuje kako je cilj Republike Švedske baziran na gospodarskom rastu i potrebi da se poveća poduzetnička aktivnost države. U Sloveniji je stopa poreza na dobit 2012. godine iznosila 18%, te je 2017. godine smanjena na 17%. No, 2020. godine dolazi do povećanja za 2 postotna poena, odnosno na 19%, te time Slovenija gubi svoju pogodnost za poslovanjem.

		2012. godina	2017. godina	2020. godina
HRVATSKA				
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	760.000,00 kn (20%)	760.000,00 kn (20%)	456.000,00 kn (12%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	3.040.000,00 kn	3.040.000,00 kn	3.344.000,00 kn
ŠVEDSKA				
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	999.400,00 kn (26,3%)	836.000,00 kn (22%)	813.200,00 kn (21,4%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	2.800.600,00 kn	2.964.000,00 kn	2.986.800,00 kn
SLOVENIJA				
=	BRUTO DOBIT (dobit prije oporezivanja)	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn	3.800.000,00 kn
-	POREZ NA DOBIT	684.000,00 kn (18%)	646.000,00 kn (17%)	722.000,00 kn (19%)
=	NETO DOBIT (dobit nakon oporezivanja)	3.116.000,00 kn	3.154.000,00 kn	3.078.000,00 kn

Iz priloženog moguće je vidjeti da je Hrvatska u odnosu na Sloveniju i Švedsku najprivlačnija za ulaganje po pitanju visine stope porezna na dobit poduzeća. Bez obzira na to što je u ovom primjeru korištena stopa od 12% , a ne 18% (dobit je manja od 7.500.000,00 kn), i sa stopom od 18% Hrvatska bi i dalje bila najbolja opcija. Nakon Hrvatske najpogodnija zemlja je Slovenija, te zatim Švedska. No, potrebno je uzeti obzir činjenicu postepenog načina smanjivanja stope poreza na dobit koju primjenjuje Švedska. Bez obzira na to što je stopa poreza na dobit veća nego u Sloveniji, moglo bi se reći da Šveđani imaju veću želju i cilj u privlačenju investitora i povećanju aktivnosti države s obzirom da je od 2012. do 2020.

godine smanjila stopu poreza na dobit za 4,9 postotna poena, dok bi se potez koji je napravila Slovenija sa povećanjem stope za 2 postotna poena (povećanje stope poreza na dobit sa 17% na 19%) mogao interpretirati potpuno suprotno.

5. ZAKLJUČAK

Porez na dobit sastavni je dio poreznog sustava Republike Hrvatske. Uz PDV i trošarine u 2019. godini činio je najveći dio prihoda od poreza. Dobit je ono što pokreće svijet s obzirom da je izvor plaća, kapitala i ulaganja u gospodarstvo pa i poreza za državu. Ujedno glavni je pokazatelj uspješnosti na tržištu

Po definiciji u Hrvatskoj porez na dobit je zapravo dobit koji trgovačka društva plaćaju na ostvarenu dobit (tj. na razliku prihoda i rashoda), dok se u drugim zemljama naziva i porezom na dohodak trgovačkih društava (tj. pravnih osoba), za razliku od poreza na dohodak koji plaćaju fizičke osobe.

Od trenutka kada je porez na dobit 1994. godine uveden u porezni sustav Republike Hrvatske, doživio je velike promjene. Samo u periodu od 2001. godine do danas stopa poreza na dobit se mijenjala 4 puta. Od 2001. - 2002. godine iznosila je 20%, te je 2003. godine povećana na 20.32%. Ta se stopa održala 4 godine (do 2006. godine), gdje ne 2007. godine ponovno smanjila na 20% koja se zadržala 11 godina. U 2018. godine smanjila se na 12% i 18% .

Upravo su ti podaci koristili za pisanje istraživanja. Primjer izmišljenog trgovačkog društva „ABC“ služilo je za usporedbu dobiti koju poduzeće u Hrvatskoj, Švedskoj i Sloveniji ostvaruje nakon odbitka stope poreza na dobit. S obzirom da svaka zemlja ima drugačiju stopu poreza na dobit, te se kod svake od njih stopa poreza mijenjala na drugačiji način kroz vrijeme, analiza je omogućila uvid na to koja je od uspoređenih zemalja najpogodnija za poduzetnika. Podaci ukazuju na činjenicu da je Hrvatska najpogodnija za poduzetnike, odnosno da je Hrvatska bazirana na gospodarskom rastu i potrebi da se poveća poduzetnička aktivnost države. Bez obzira na to što je u ovom primjeru korištena stopa od 12% , a ne 18% (dobit je manja od 7.500.000,00 kn), i sa stopom od 18% Hrvatska bi i dalje bila najbolja opcija. Nakon Hrvatske najpogodnija zemlja je Slovenija, te zatim Švedska.

Primarni cilj koji je ujedno i svrha ovog rada je da rezultati istraživanja dopune postojeća saznanja povezana sa temom rada, te bolje poznavanje i uvažavanje poreznog opterećenja u Republici Hrvatskoj i odabranim zemljama Europske Unije.

6. POPIS LITERATURE

1. Agell J, Englund P i Södersten J. (1995). Swedish Economic Policy Review 2 - The Swedish Tax Reform An Introduction (219-228) [online]. preuzeto sa: <https://www.government.se/49b744/contentassets/a636760acb0d49c3be629673e7d8298d/jonas-agell-peterenglund--jan-sodersten-introduction>, pristupljeno 15.08.2020. godine
2. Anić – Antić, Idžojić, Sesar (2017.) - UTJECAJ UČINAKA PRIVREMENIH RAZLIKA NA OBJEKTIVNOST FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ SUKLADNO NOVIM POREZNIM PROPISIMA, preuzeto sa: [file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/KB_004%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/KB_004%20(1).pdf), pristupljeno 12.08. 2020. godine
3. Anić-Antić, Idžojić (2012.) – Privremene razlike i učinci privremenih razlika na fer i objektivno financijsko izvještavanje u Republici Hrvatskoj, preuzeto sa: <file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/anic.pdf>, pristupljeno 13.08.2020. godine
4. Antić, A. P., Idžojić, I. (2009.) Privremene razlike i učinci na tekuću i buduću poreznu obvezu – odgođena i dospjela porezna obveza, odgođena i dospjela porezna imovina. Računovodstvo i porezi u praksi, 09 (3), str. 24 – 26
5. Bedeković Mladena, Porezni sustav, Virovitica, 2017
6. Belak, V., (2006):Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zagreb, Zgombić &Partneri
7. Bogovac, J., (2014), Porezni sustav RH, nastavni materijal iz kolegija Javne financije, Studijski centar za javnu upravu i financije, Zagreb
8. Božidar Jelčić, Financijsko pravo i financijska znanost, , Zagreb, 2008., Narodne novine d.d., 138. str
9. Brošura Poreznog sustava 2016. godine, Ministarstvo financija: porezna uprava. (2016): Hrvatski porezni sustav. Zagreb: Ministarstvo financija
10. Bubanić, Korent (2017) - – Efektivno opterećenje porezom na dobit u Hrvatskoj, preuzeto sa: file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/1053626.Knjiga_PuFiSuMU_2020-176-197.pdf, pristupljeno 13.08.2020. godine
11. Burza portal (2017.) - Razlike između računovodstvene i porezno utvrđene dobiti ili gubitka razdoblja, preuzeto sa: <https://burza.com.hr/portal/razlike-izmedju-racunovodstvene-i-porezno-utvrđene-dobiti-ili-gubitka-razdoblja/11718>, pristupljeno 11.08.2020. godine
12. Data.si. (2019) - Porez u Sloveniji – poslužite sa svojim preduzećem u EU, preuzeto sa: <https://data.si/hr/porez-u-sloveniji/>, pristupljeno 15.08.2020. godine
13. Državni proračun 2020, preuzeto sa: <http://www.mfin.hr/hr/vremenske-serije-podataka>, pristupljeno 24.8.2020. godine

14. Edavki (2020.) – Porez na dobit (DDPO), preuzeto sa: [https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=davek od dohodkov pravnih oseb po](https://edavki.durs.si/EdavkiPortal/OpenPortal/CommonPages/Opdynp/PageD.aspx?category=davek%20od%20dohodkov%20pravnih%20oseb%20po), pristupljeno 17.08.2020. godine
15. Ekonomski riječnik (2016.) - Neto dobit, preuzeto sa: <http://www.ekonomskirjecnik.com/definicije/neto-dobit.html>, pristupljeno 11.08.2020. godine
16. Europa.eu (2019.) - Porez na tvrtke u EU – Sloveniji, preuzeto sa: https://europa.eu/youreurope/business/taxation/business-tax/company-tax-eu/slovenia/index_en.htm, pristupljeno 15.08.2020. godine
17. HGK.HR – Prijava poreza na dobit za 2018. godinu, preuzeto sa: <https://www.hgk.hr/documents/hkps-prijava-pd20185c7f928f206e9.pdf>, pristupljeno 12.08.2020 godine
18. Hinšt D. Liberal.hr za slobodne ljude i slobodno tržište (2017.). Kako je Švedska napravila zaokret i što bi Hrvatska iz toga mogla naučiti, preuzeto sa: <https://liberal.hr/clanak.php?id=801> , pristupljeno 15.08.2020. godine
19. Idžojtić, Amidžić, Peročević: 2007
20. ImportExportSolution (2020.) – Osnivanje tvrtke u Švedskoj, preuzeto sa: <https://import-export.societegenerale.fr/en/country/sweden/company-corporate-taxes>, pristupljeno 16.08.2020. godine
21. Institut za javne financije: Pojmovnik javnih financija – Porez na dobit
22. Jelčić, B. (2001). Javne financije, RRIF – plus, Zagreb
23. Jelčić, B., Bejaković P., Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2012.
24. Josić, I, (2013. godina) – Pojam i uloga poreznog obveznika u sustavu PDV-a, preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/file/PV/2013/7-8/josic.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine
25. Kagor (2020.) - Porezna reforma – promjene propisa u primjeni od 01.01.2020., preuzeto sa: <https://kagor.hr/racunovodstvo/pregled-najvaznijih-poreznih-promjena-primjenjivih-na-vecinu-malih-i-srednjih-poduzeca-od-01-01-2020/>, pristupljeno 03.08.2020
26. Kapetanović S., (2015.) – Učinci poreza na dobit na gospodarski rast, preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/file/PV/2015/11/kapetanovic.pdf>, pristupljeno 03.08.2020. godine
27. Kesner-Škreb, M. (2004). Porez na dobit. Financijska teorija i praksa. 28 (4), 501-504., preuzeto sa: <https://www.ijf.hr/upload/files/pojmovnik2.pdf>, pristupljeno 14.08.2020. godine

28. Loše vijesti.com (2019.) – Otvorite firmu u Sloveniji zbog manjih poreza, preuzeto sa: <https://www.lose-vijesti.com/otvorite-firmu-u-sloveniji-zbog-manjih-poreza/>, pristupljeno 15.08.2020. godine
29. Marušić Nives, Analiza oporezivanja dobiti u Hrvatskoj, Sveučilište u Splitu, 2005
30. Ministarstvo financija Porezna uprava , Jedinstveni portal porezne uprave, preuzeto sa: <https://e-porezna.porezna-uprava.hr/Upute/G2B/ePorezna%20G2B-%20Kratke%20upute%20za%20gra%C4%91ane.pdf>, pristupljeno 08.08.2020. godine
31. Nakić, M. (2019.) Liberal.hr – Kako je Švedska postala centar startupa i predvodnica pro-business politike za cijelu Europu, preuzeto sa: <https://www.liberal.hr/svedska-danska-skandinavija-nordijske-zemlje-startupi-frederik-reinfeldt-porez-na-dobit-porez-311>, pristupljeno 15.08.2020. godine
32. Nikolić N. (1999): Počela javnog financiranja, EFST, Split
33. Oroz, F. (2018.) – Utvrđivanje obveze poreza na dobit u Hrvatskoj, preuzeto sa: [file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/oroz filip vup 2018 zavrs struc%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/oroz%20filip%20vup%202018%20zavrs%20struc%20(2).pdf), pristupljeno 12.08.2020. godine
34. Pokreni posao (2020.) - Osnivate li poduzeće? Kako izračunati profitabilnost u prvoj godini?, preuzeto sa: <http://www.pokreniposao.hr/osnivate-li-poduzece-kako-izracunati-profitabilnost-u-prvoj-godini/>, pristupljeno 12.08.2020. godine
35. Porezna uprava – Porez na dobit – Utvrđivanje godišnjeg poreza, godišnja porezna prijava, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Lists/mislenje33/Display.aspx?id=19597, pristupljeno 12.08.2020. godine
36. Porezna uprava (2020. godina) – Porez na dobit, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx, pristupljeno 17.08.2020. godine
37. Porezna Uprava (2020.) – Grad Vukovar, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobodjenjaVukovar.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine
38. Porezna Uprava (2020.) – Obavijest poreznim obveznicima o smanjenu visine mjesečnih predujmova poreza na dobit odnosno dohodak, preuzeto sa: <https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Vijest.aspx?NewsID=2881&List=Vijesti>, pristupljeno 03.08.2020. godine
39. Porezna Uprava (2020.) – Područja posebne državne skrbi, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobo%C4%91enjaPPDS.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine

40. Porezna uprava (2020.) – Porezne olakšice za obavljanje pomorskog prijevoza, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobo%C4%91enjaPorezneOlaksiceZaObavljanjePomorskogPrijevoza.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine
41. Porezna uprava (2020.) – Predujam poreza na dobit , preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitPredujam.aspx, pristupljeno 03.08.2020. godine
42. Porezna Uprava (2020.) – Slobodne zone, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PorezNaDobitOslobodjenjaSlobodneZone.aspx, pristupljeno 08.08.2020. godine
43. Porezna Uprava Republike Hrvatske (2020.) – Zakon o porezu na dobit, preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx?id=pro19, pristupljeno 03.08.2020. godine
44. Porezni sustav Republike Hrvatske (2020. godina), preuzeto sa: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx , pristupljeno 07.08.2020. godine
45. Porezni vodić, preuzeto sa: http://www.ijf.hr/porezni_vodic/08-05/dobit.pdf, pristupljeno 03.08.2020. godine
46. Republika Slovenija, Financijska Uprava (2020.) – Obračun poreza na dobit), preuzeto sa: https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/obracun_davka_od_dohodkov_pravnih_oseb/, pristupljeno 19.08.2020. godine
47. SiguianteCapital (2012.) – Stope poreza na dobit u Švedskoj, preuzeto sa: <https://www.siguiantecap.com/corporate-income-tax-rates-in-sweden/>, pristupljeno 14.08.2020. godine
48. Šimurina, N. (2012. godina) - Specifičnosti sustava oporezivanja dobiti poduzeća u Republici Hrvatskoj i njihov utjecaj na poreznu konkurentnost (7. str.), preuzeto sa: https://www.ijf.hr/upload/files/file/javna_potrosnja/simurina-Buergler.pdf, pristupljeno 08.08.2020. godine
49. Šimurina, N. et al (2012) Javne financije u Hrvatskoj. Zagreb: Ekonomski fakultet Zagreb
50. Taxation in Slovenia (2018.) , preuzeto sa: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Davcnidirektorat/DOKUMENTI/Taxation_in_Slovenia_2018.pdf, pristupljeno 17.08.2020. godine
51. Taxation in Slovenia (2018), preuzeto sa: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/Davcnidirektorat/DOKUMENTI/Taxation_in_Slovenia_2018.pdf, pristupljeno 24.08.2020. godine

52. TEB.HR (2020.) - Obračun poreza na dobit za 2019. kod neprofitnih organizacija, preuzeto sa: <https://www.teb.hr/novosti/2020/obracun-poreza-na-dobit-za-2019-kod-neprofitnih-organizacija/>, pristupljeno 13.08.2020. godine
53. Tebi.hr (2013.) – Porezni gubitak vs. računovodstveni gubitak, preuzeto sa: <https://www.teb.hr/novosti/2013/porezni-gubitak-vs-racunovodstveni-gubitak/>, pristupljeno 11.08.2020. godine
54. Tintor, Ž. (2020.) – Analiza financijskih izvještaja u funkciji donošenja kvalitetnijih upravljačkih odluka, preuzeto sa: file:///C:/Users/Piic-PC/Downloads/84_103_Tintor.pdf, pristupljeno 13.08.2020. godine
55. Tolić Balja, J., Novosti u poreznom sustavu RH, www.porezna-uprava.hr, pregledano 11.11.2015.)
56. Torbarina, L. (2016.), Olakšice, oslobođenja i poticaji u sustavu poreza na dobit u RH (str.20.), preuzeto sa: <https://zir.nsk.hr/islandora/object/efst%3A390/datastream/PDF/view>, pristupljeno 08.08.2020. godine
57. Tportal.hr, Korda, Z. (2019.) – Vrijeme je za obračun poreza na dobit, evo kako možete izbjeći velika davanja, preuzeto sa: <https://www.tportal.hr/biznis/clanak/vrijeme-je-za-obracun-poreza-na-dobit-evo-kako-mozete-izbjeci-velika-davanja-foto-20190416>, pristupljeno 14.08.2020. godine
58. Trading Economics (2020.) – Country-list, Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/country-list/corporate-tax-rate?continent=europe>, pristupljeno 12.08.2020. godine
59. Trading Economics (2020.) – Croatia Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/croatia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 15.08.2020. godine
60. Trading Economics (2020.) – Croatia Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/croatia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 15.08.2020. godine
61. Trading Economics (2020.) – Slovenia Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/slovenia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 16.08.2020. godine
62. Trading Economics (2020.) – Slovenia Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/slovenia/corporate-tax-rate>, pristupljeno 16.08.2020. godine
63. Trading Economics (2020.) – Sweden Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/sweden/corporate-tax-rate?fbclid=IwAR2NrKCrPjD-2T95-DMmR0paHRF42DWgCjmAyheq7crBlls20L6JZ1O47Pw>, pristupljeno 15.08. 2020. godine

64. Trading Economics (2020.) – Sweden Corporate Tax Rate, preuzeto sa: <https://tradingeconomics.com/sweden/corporate-tax-rate?fbclid=IwAR2NrKCrPjD-2T95-DMmR0paHRF42DWgCjmAyheq7crBlls20L6JZ1O47Pw>, pristupljeno 15.08. 2020. godine
65. Tušek B., (2014) Računovodstveno praćenje rashoda, prihoda i utvrđivanje rezultata poslovanja. Prezentacija. Ekonomski fakultet Zagreb, preuzeto sa: <http://www.efos.unios.hr/osnove-racunovodstva/wp-content/uploads/sites/296/2019/01/Predavanja-9.pdf> , pristupljeni 23.08.2020. godine
66. www-stranice (2019.) – Otvorite firmu u Sloveniji ili Hrvatskoj, preuzeto sa: <http://www.www-stranice.com/otvorite-firmu-u-sloveniji-ili-hrvatskoj/>, pristupljeno 18.08.2020. godine
67. Zakon o porezu na dobit, Članak 31, (NN 148/13, 115/16, 106/18, 121/19),), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 04.08.2020. godine
68. Zakon o porezu na dobit, Članak 35, preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine
69. Zakon o porezu na dobit, Članak 6, (NN 143/14), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine
70. Zakon o porezu na dobit, Članak 7, (NN 148/13, 115/16), preuzeto sa: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, pristupljeno 12.08.2020. godine
71. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia
72. Žene i novac (2020.) – Amortizacija – što znači i kako vam može koristiti , preuzeto sa: <https://www.zeneinovac.com/amortizacija-sto-znaci-i-kako-vam-moze-koristiti/>, pristupljeno 11.08.2020. godine

Popis slika

Slika 1: Profil poreznog obveznika na Poreznoj knjigovodstvenoj kratici (PKK)	20
Slika 2: Prikaz hrvatskog poreznog sustava prema pripadnosti poreznih prihoda	22
Slika 3: Utvrđivanje financijskog rezultata	25
Slika 4: Obrazac prijave poreza na dobit	32
Slika 5: Porezni sustav poreza na dobit Hrvatske	51
Slika 6: Prikaz stope poreza na dobit za Hrvatsku u razdoblju od 2010.-2020.	51
Slika 7: Švedski porezi	55
Slika 8: Prikaz stope poreza na dobit za Švedsku u razdoblju od 2010.-2020.	56
Slika 9: Porezi u Sloveniji	63
Slika 10: Prikaz stope poreza na dobit za Sloveniju u razdoblju od 2010.-2020.	64

Popis tablica

Tabela 1: Postupak utvrđivanja porezne osnovice	7
Tabela 2: Stope poreza na dobit u Hrvatskoj 2020. godina	10
Tabela 3: Stope poreza na dobit u slobodnim zonama	15
Tabela 8: Iznosi pojedinih vrsta poreza u Republici Hrvatskoj u 2018. i 2019. godini	23
Tabela 7: Primjer ispunjenog obrasca poreza na dobit	36
Tabela 4: Obrazac PD - Situacije poreza na dobit	38
Tabela 5: Nalog za knjiženje 1. Računovodstveno praćenje poreza na dobit - SITUACIJA PD-1	39
Tabela 6: Nalog za knjiženje 2. Računovodstveno praćenje poreza na dobit - SITUACIJA PD-2	40
Tabela 9: Sustav poreza na dobit u odabranim zemljama Europske unije	46
Tabela 8: Iznosi pojedinih vrsta poreza u Republici Hrvatskoj u 2018. i 2019. godini	49
Tabela 10: Struktura poreznih prihoda Slovenije od 2014.-2016. godine	61

Prilozi

Životopis:

**Matej
Relotić**

DATUM I RODENJA:
28/04/1995

KONTAKT

Državljanstvo: hrvatsko

Spol: Muško

Črnomerec 84
10000 Zagreb, Hrvatska

 matej_relotic@hotmail.com

 (+385) 919534573

O MENI

Student 5. godine diplomskog studija Poslovne ekonomije smjera Računovodstvo i revizija (EFZG), ekstenzivno radno iskustvo, usmjeren ka daljnjem profesionalnom razvoju

RADNO ISKUSTVO

01/03/2012 - 01/05/2014 - Zagreb, Hrvatska

Službenik pisarnice

Financijska agencija - Fina

Unos i validacija podataka

Rad na aplikacijama poduzeća

Ostali administrativni poslovi

01/06/2014 - 01/10/2014 - Zagreb, Hrvatska

Aministrativni asistent

Narodne novine d.d.

Zaprimanje robe

Deklariranje robe

Sortiranje robe

Unos podataka u računalo

Inventura

01/02/2015 - 10/06/2017 - Zagreb, Hrvatska

Unapređivač prodaje

Hrvatski telekom d.d.

Prodaja usluga poslovnim korisnicima

Kreiranje i slaganje ponuda

Zaprimanje i obrađivanje upita i zahtjeva

05/08/2017 - TRENUTAČNO - Zagreb, Hrvatska

Administrator telekomunikacija

Hrvatski telekom d.d.

Rad na aplikacijama poduzeća

Unos i validacija podataka

Educiranje zaposlenika

Administrativni poslovni unos zahtjeva od strane korisnika

Ostali administrativni poslovi

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

01/09/2010 - 01/06/2014 - Medulićeva ulica 33, Zagreb, Hrvatska

Srednja stručna sprema

Prva Ekonomska Škola Zagreb

<http://www.ss-prva-ekonomska-zg.skole.hr/>

01/10/2014 - **TRENTAČNO** - Trg John F. Kennedy 6, Zagreb, Hrvatska

Magistar ekonomije

Ekonomski Fakultet Zagreb

<https://www.efzg.unizg.hr/>

DIGITALNE VJEŠTINE

MS Office (Word Excel PowerPoint) | Windows

JEZIČNE VJEŠTINE

MATERINSKI JEZIK/JEZICI: hrvatski

engleski

Slušanje
C1

Čitanje
C1

Govorna
produkcija
B2

Govorna
interakcija
B2

Pisanje
B2

njemački

Slušanje
B1

Čitanje
B1

Govorna
produkcija
B1

Govorna
interakcija
B1

Pisanje
A2